

Motion till riksdagen 2022/23:2074

av **Magdalena Andersson m.fl. (S)**

Vårt Sverige kan bättre

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2023–2025 enligt förslaget i tabell F i motionen.
3. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomsterna i statens budget för 2023 enligt förslaget i tabell D i motionen och ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med lagförslag i överensstämmelse med denna beräkning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2024 och 2025 enligt förslaget i tabell E i motionen som riktlinje för regeringens budgetarbete.
5. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden och övriga utgifter för 2023 enligt förslaget i tabell B i motionen.
6. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2024 och 2025 enligt förslaget i tabell C som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Motivering

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut	1
Motivering	2
1. Inledning	4
2. Ekonomiska läget	5
2.1. Sverige	5
2.2. Världen	8
2.3. Lågkonjunkturen	9
2.4. Offentliga finanser	10
3. Vårt Sverige kan bättre	13
3.1. Vårt Sverige möter lågkonjunkturen tillsammans	13
3.2. Vårt Sverige sätter välfärden främst	18
3.3. Vårt Sverige skyndar på klimatomställningen	23
3.4. Vårt Sverige bygger trygghet tillsammans	27
3.5. Vårt Sverige är säkert i en orolig tid	29
4. Finansiering	32
4.1. Skattepolitiken	32
Bilaga 1 – Reformtabell	37
Bilaga 2 – Förslag till utgiftsramar för 2023	39
Bilaga 3 – Förslag till utgiftsramar för 2024 och 2025	40
Bilaga 4 – Beräkningar av statens inkomster 2023	41
Bilaga 5 – Beräkningar av statens inkomster 2024 och 2025	43
Bilaga 6 – Offentliga finanser	45
Bilaga 7 – Utgiftsramar per utgiftsområde för 2023	47
Utgiftsområde 1	47
Utgiftsområde 2	48
Utgiftsområde 3	49
Utgiftsområde 4	50
Utgiftsområde 5	51
Utgiftsområde 6	51
Utgiftsområde 7	53
Utgiftsområde 8	53
Utgiftsområde 9	55
Utgiftsområde 10	57
Utgiftsområde 11	58
Utgiftsområde 12	59
Utgiftsområde 13	60
Utgiftsområde 14	61
Utgiftsområde 15	62
Utgiftsområde 16	63
Utgiftsområde 17	68
Utgiftsområde 18	69
	2

Utgiftsområde 19	70
Utgiftsområde 20	72
Utgiftsområde 21	73
Utgiftsområde 22	74
Utgiftsområde 23	75
Utgiftsområde 24	76
Utgiftsområde 25	79
Utgiftsområde 26	80
Utgiftsområde 27	80

1. Inledning

Vi lever i en orolig tid. I Sveriges närområde rasar ett brutalt krig, inflationen är hög och ekonomin är på väg in i en lågkonjunktur. Hushållen pressas av höga elpriser, stigande boräntor och dyra drivmedel. Reallönerna urholkas när det blir allt dyrare att leva, bo och äta. Samtidigt har vi avgörande samhällsproblem att hantera. De som jobbar i skolan, sjukvården och äldreomsorgen behöver fler kollegor och bättre förutsättningar. Klimatkrisen behöver mötas med en politik som både bygger ett starkt, hållbart samhälle och samtidigt skapar gröna jobb i hela landet. Det hänsynslösa våld som plågar vårt land måste bekämpas genom att vi bryter nyrekryteringen till den grova organiserade brottsligheten.

Efter valet befinner sig vårt land i ett nytt politiskt läge med en historiskt högerkonservativ regering som sviker sina löften till vanligt folk. Sverigedemokraterna är det största högerpartiet och Ulf Kristersson sitter på nåder som statsminister i Jimmie Åkessons regering. Slottsavtalet saknar politiska förslag för att möta de stora samhällsproblem som vårt land har att hantera, samtidigt som det kommer att öka splittringen och klyftorna i vårt land. Rika kommer att bli rikare och vanligt folk kommer att behöva stå tillbaka. Det är osvenskt. Det kan bli förödande för vanliga hushålls plånböcker, för våra offentliga finanser och för vår välfärd.

I oroliga tider ska samhället finnas där för människor. Vi behöver lösa problemen gemensamt. När Sverige är som bäst hjälps vi åt – i fotbollslaget, i grannskapet och när vi tillsammans tar ansvar för vårt land.

Vi socialdemokrater är att lita på. Vi sätter Sveriges bästa främst. Vi vill ta tillvara på alla människors kraft och vilja att bidra. Vi är en aktiv och konstruktiv opposition. Vi kommer att granska Sverigedemokraterna och högerregeringen. Och vi kommer att lägga fram stark socialdemokratisk politik för att skapa trygghet och rättvisa för vanligt folk. Den starka socialdemokratiska politiken innebär att vi gör det vi lovade före valet. Vi sätter välfärd och vanligt folk främst.

Vi föreslår en fördubbling av satsningarna på välfärden. Så att vi kan säkra kvaliteten i skolan, äldreomsorgen och sjukvården. Vi skyddar vanligt folks ekonomi med ett nytt och kraftfullt stöd för de höga bränslepriserna.

Vår politik innebär att vi säkrar utbildningsplatser, en aktiv arbetsmarknadspolitik och en trygg a-kassa när vårt land möter lågkonjunkturen. Den innebär att vi ökar takten i klimatomställningen så att utsläppen pressas ned och framtidens investeringar och jobb

hamnar här i Sverige, när högerregeringen slaktar klimatpolitiken och riskerar att jobben flyttar utomlands.

Den socialdemokratiska politiken innebär investeringar i fler poliser och socialsekreterare, starkare idrottsföreningar och en mer rättvis skola – för att skydda våra unga från de kriminella gängens klor.

Vi vet att vårt Sverige kan bättre.

2. Ekonomiska läget

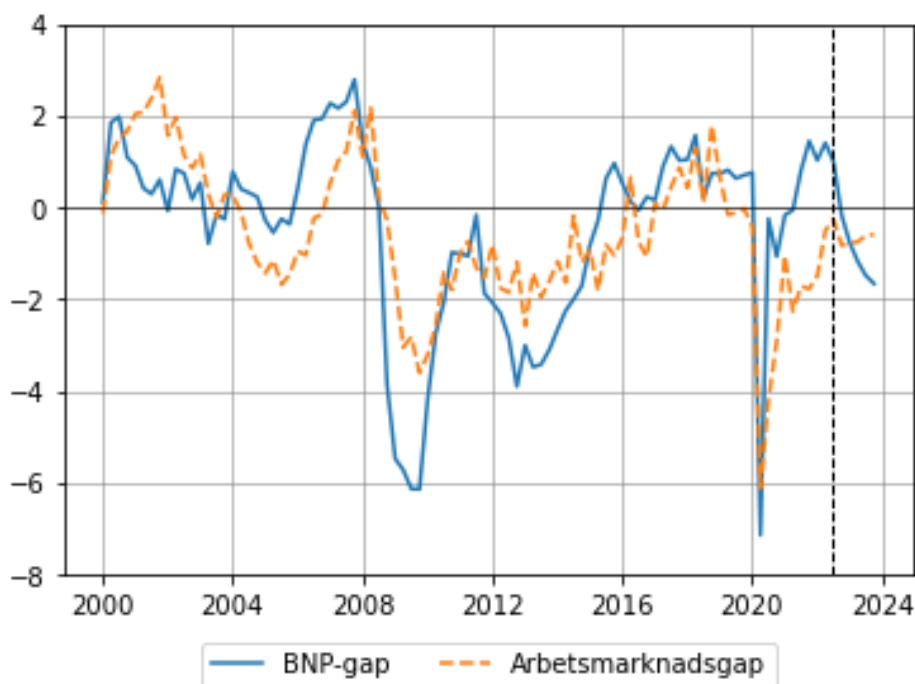
2.1. Sverige

Vi går mot tuffare ekonomiska tider. Från ett ekonomiskt turbulent 2022 går nu Sverige och stora delar av världen in i en lågkonjunktur med stigande arbetslöshet under nästa år. Osäkerheten och hushållens pessimism är stor.

Början av 2022 präglades av en stark ekonomisk återhämtning och optimism både i Sverige och stora delar av världen. Men i och med Ryssland invasion av Ukraina i februari vände allt. Den starka återhämtningen har under året alltmer övergått i skenande priser och dämpade tillväxtutsikter. Hög inflation, mycket höga energipriser samt ökade räntekostnader pressar nu svenska hushåll och företag.

Utsikterna för svensk ekonomi ser allt sämre ut, även om vi har ett gynnsamt utgångsläge. Ekonomin går under 2023 in i en lågkonjunktur, med ett negativt BNP-gap. Samtidigt avstannar återhämtningen på arbetsmarknaden.

Figur 1. BNP-gap och arbetsmarknadsgap Sverige

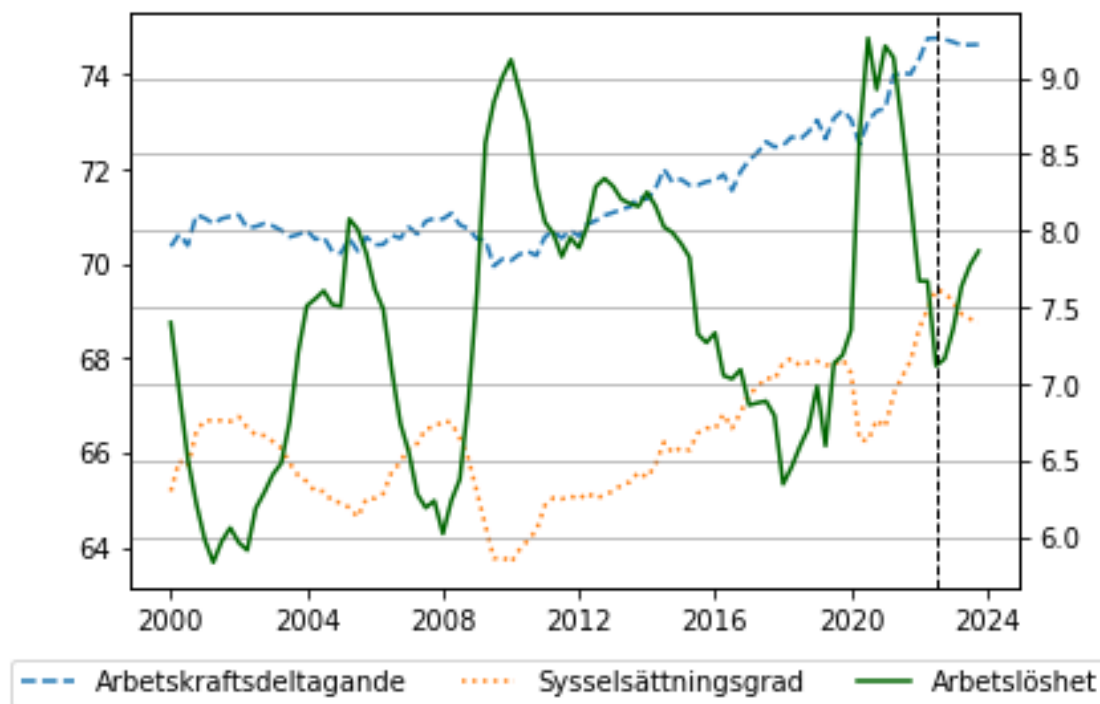

Källa data: Konjunkturinstitutet¹

Det viktigaste för enskilda hushålls motståndskraft är att ha ett arbete att gå till. Det är därför avgörande att Sverige går in i lågkonjunkturen med rekordhög sysselsättning, en stark arbetsmarknad och en långsiktigt hållbar arbetsmarknadsmodell. Sedan 2014 har etableringstiden för nyanlända halverats och långtidsarbetslösheten sjunker för första gången på länge. Arbetskraftsdeltagandet är det högsta i EU. Genom åtgärder som korttidspermitteringar och kraftfulla stöd till kommunsektorn gavs inte minst arbetsmarknaden goda förutsättningar för en snabb återhämtning efter pandemin. Den snabba återhämtningen på arbetsmarknaden ser nu ut att stanna av och vi får istället en ökande arbetslöshet under de kommande åren. Arbetslösheten har redan börjat plana ut samtidigt som antalet varsel ökar.

¹ Konjunkturinstitutet, Konjunkturläget september 2022

Figur 2. Arbetsmarknadsläget

Källa data: Konjunkturinstitutet²

Tack vare en ansvarsfull socialdemokratisk finanspolitik har Sverige dessutom den lägsta statsskulden sedan 1970-talet trots att vi har gått igenom en pandemi med stora ekonomiska konsekvenser. Det är ett styrkebesked för svensk ekonomi och en trygghet för hushåll och företag. Som en liten öppen ekonomi är Sveriges ekonomiska utveckling beroende av en god konkurrenskraft. En ansvarsfull och väl avvägd ekonomisk politik, som varken riskerar integriteten i de offentliga finanserna eller driver på inflationen, är den bästa garanten för att Sverige ska ha ett bättre utgångsläge när konjunkturen vänder. När lågkonjunkturen slår mot världsekonomin och Sverige är det avgörande att slå vakt om välfärden. Kriser slår ofta hårt mot kommuner och regioner, vars intäkter och kostnader är konjunktur känsliga samtidigt som de är ålagda att följa strama budgetregler. Nedskärningar i välfärden slår direkt mot människors vardag – genom försämrade service, sämre villkor och uppsägningar i vård, skola och omsorg. För oss socialdemokrater är det självklart att en ansvarsfull politik för att möta lågkonjunkturen behöver omfatta ett försvar av vår gemensamma välfärd.

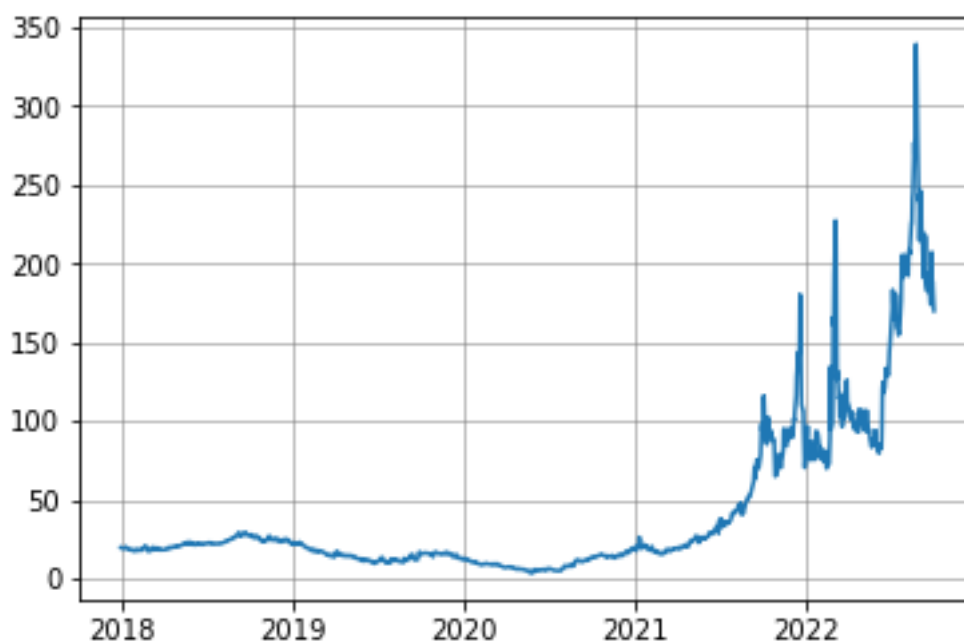
² Konjunkturinstitutet, Konjunkturläget september 2022

2.2. Världen

Utvecklingen av Rysslands krig i Ukraina utgör i sig stor osäkerhet ur ett humanitärt, säkerhetspolitiskt och ekonomiskt perspektiv. Det ryska agerandet på världens energimarknader kan beskrivas som ett energikrig mot Europa – i syfte att skapa splittring mellan länder och inom samhällen. Genom att spela med gasflödena till Europa har Ryssland drivit upp elpriserna till nivåer som aldrig tidigare skådats. Priserna på insatsvaror har också ökat kraftigt till följd av kriget, vilket har pressat upp livsmedelspriserna globalt. Det slår hårt mot hela Europa och mot svenska familjer, men det slår hårdast mot de allra mest nödställda och fattiga i världen. Prisstegringarna började redan under 2021, och sedan dess har prisökningarna spridit sig till en bred inflationsuppgång.

Figur 3. Terminspriser på naturgas Europa

Euro per MWh, dagsvärden

Källa data: Konjunkturinstitutet³

Även om världsekonomin fortsatt karaktäriseras av en hög inflation och försämrade konjunkturutsikter, skiljer sig de bakomliggande drivkrafterna åt mellan olika delar av världen. I Europa bidrar det ryska energikriget till den höga inflationen och till avmattningen i ekonomin. I USA är däremot effekterna av Rysslands energikrig mer begränsade. Där är den höga inflationen i högre grad efterfrågedriven, samtidigt som en mer flexibel lönesättning innebär en överhängande risk för pris-lönespiraler. Kina driver

³ Konjunkturinstitutet, Konjunkturläget september 2022

fortsatt en nolltoleranspolitik mot covid-19 vilket orsakar både utbudsstörningar och dämpad efterfrågan, något som får stor effekt på den ekonomiska utvecklingen i regionen. Prognoser indikerar att Kinas tillväxt i år blir den lägsta sedan 1970-talet, med undantag för pandemiåret 2020, för att sedan återhämta sig under 2023.

Under 2022 har centralbankerna i många avancerade ekonomier bedrivit en åtstramande penningpolitik, för att dämpa efterfrågan och på sikt få ner inflationen. I början av 2023 väntas räntorna öka ytterligare för att sedan plana ut och sjunka tillbaka något under återstoden av 2023 och 2024. I det här svåra ekonomiska läget med höga elpriser som både driver på den redan höga och breda inflationen, samtidigt som de orsakar en inbromsning i den reala ekonomin, finns en risk för målkonflikter mellan finans- och penningpolitiken i Europa. Flera länder har redan aviserat omfattande stödpaket till hushåll och företag, vilket på kort sikt riskerar att leda till en ännu stramare penningpolitik.

2.3. Lågkonjunkturen

Sverige går mot en lågkonjunktur med rekordstarka statsfinanser och en robust arbetsmarknad. Nu är det helt avgörande att vårt lands ekonomiska styrkeposition inte försakas till förmån för ofinansierade skattesänkningar som riskerar att öka inflationen, driva upp räntorna och utmana styrkan i statsfinanserna.

Prisökningarna på el, drivmedel och mat äter sig in i människors plånböcker. Inflationen väntas sjunka tillbaka något under 2023, men fortsatt vara på nivåer över inflationsmålet på 2 procent. Det kräver en ansvarsfull ekonomisk politik med respekt för hushållens ekonomi. I en tid med stigande priser behöver vi en politik som stöttar de som har det tuffast och drabbas allra hårdast. Finanspolitiken ska inte utformas på ett sådant sätt att den motarbetar penningpolitiken. Det skulle bara leda till att Riksbanken tvingas föra en ännu mer åtstramande penningpolitik där räntorna ökar ytterligare.

Vi måste göra det som krävs för att ta oss igenom den här krisen, något som kommer att innebära hårda prioriteringar. Vi behöver bekämpa de höga elpriserna, både här och nu genom att stötta hushåll och företag, men också genom att kraftigt bygga ut vår elproduktion. Vi måste också hålla i arbetet mot samhällsproblemen. Det handlar om att knäcka kriminaliteten och bryta segregationen, att ta tillbaka den demokratiska

kontrollen över välfärden och att skapa jobb här och nu genom att leda klimatomställningen.

2.4. Offentliga finanser

2.4.1. Offentliga finanser

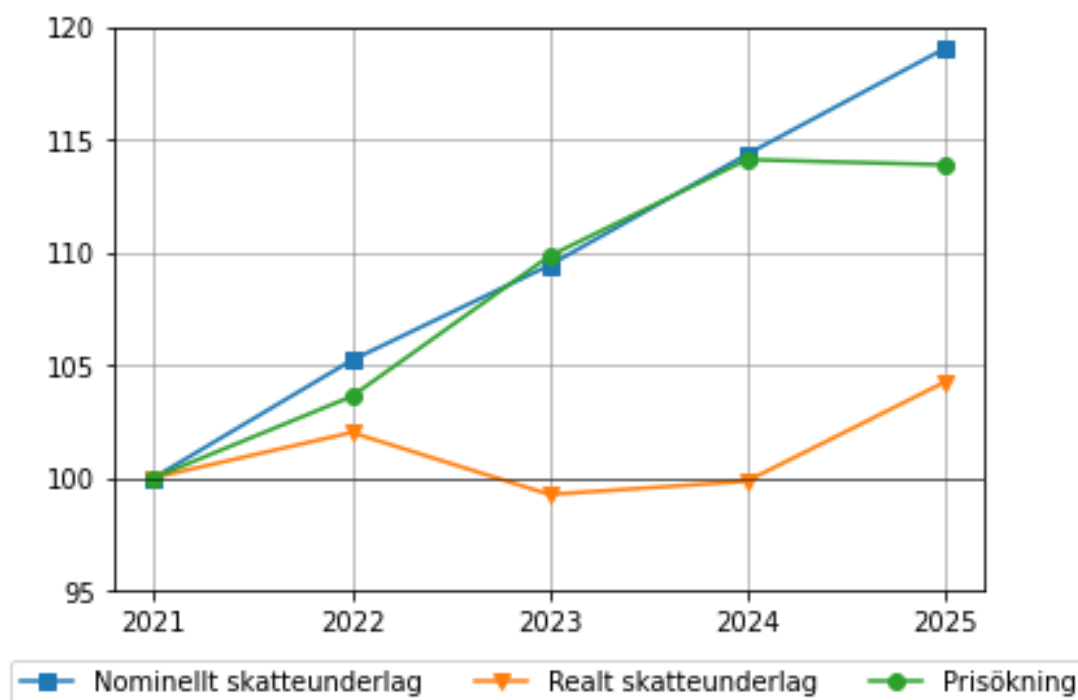
De svenska offentliga finanserna är starka, inte minst tack vare att regeringen de senaste mandatperioderna bedrivit en ansvarsfull och väl avvägd ekonomisk politik som resulterat i en snabb ekonomisk återhämtning efter coronapandemin och en låg statsskuld.

Även om utgångsläget i svensk ekonomi är starkt, går vi med all tydlighet mot en lågkonjunktur 2023. Det svåra ekonomiska läget innebär dock att det råder stor osäkerhet kring hur ekonomin utvecklas framåt. Det finns en överhängande risk att lågkonjunkturen blir djupare och arbetslösheten högre än regeringens nuvarande prognoser visar.

Vi ser därför med oro på de knappa marginalerna i statens finanser för de kommande åren. En bana där konjunkturedgången blir djupare än regeringens huvudscenario skulle innebära ett underskott i de offentliga finanserna. Regeringens egna beräkningar visar att en sådan utveckling skulle vara inom ramen för ett normalt osäkerhetsintervall för prognosen. En av de största osäkerhetsfaktorerna är utvecklingen på energimarknaderna i Europa. En förvärrad situation skulle både leda till en sämre realekonomisk utveckling och ökad inflation. I ett sådant scenario är det särskilt angeläget att finanspolitiken inte går med underskott eller riskerar att bli alltför stimulerande.

2.4.2. Kommunsektorn

Figur 4. Skatteunderlag kommunsektorn.

Källa: SKR⁴

Kommunsektorn står inför en kostnadskris och en fortsatt demografisk utmaning. Trots att skatteintäkterna väntas utvecklas positivt under de kommande åren gröper inflationen ur kommuner och regionernas kassor och enligt SKRs prognoser kommer det reala skatteunderlaget utvecklas negativt 2023 för att sedan återhämta sig långsamt. Kommunsektorns förutsättningar för att klara kommande år varierar kraftigt. Betydande tillskott i form av statsbidrag de senaste åren har inneburit att ett flertal har kunnat avsätta medel i resultatutjämningsreserven, som kommer att kunna användas för att täcka delar av underskotten. Samtidigt är det många kommuner och regioner som helt saknar buffert och därmed står inför nedskärningar eller skattehöjningar.

2.4.3. Finanspolitiska ramverket

Starka statsfinanser är en förutsättning för ett Sverige som håller ihop och möter tuffa tider tillsammans. Det är en förutsättning för att ekonomiska kriser inte ska leda till nedskärningar i välfärden som drabbar barnen i skolan, brukarna i äldreomsorgen och

⁴ SKR skatteunderlagsprognos, Cirkulär 22:37

patienterna i vården. Och också för att vi i svåra tider ska ha förutsättningar att fortsätta arbetet mot samhällsproblemen och skapa en tryggare vardag i hela landet.

Men starka statsfinanser är ingen naturlag. Det finanspolitiska ramverket är grundläggande för att säkerställa ordning och reda. Sedan 90-talskrisen har Sverige successivt betalat av på statsskulden och idag har vi den lägsta statsskulden sedan 1970-talet och en låg statsskuld relativt jämförbara länder.

Vid den senaste översynen av det finanspolitiska ramverket infördes skuldankaret, som fastställer att bruttoskulden på medellång sikt ska uppgå till 35 procent av BNP. Regeringens beräkningar i budgetpropositionen för 2023 visar att bruttoskulden minskar till 31,8 procent av BNP 2022 och fortsätter minska år 2023. Starka statsfinanser är en förutsättning för en trygg välfärd i hela landet, men det finns inget egenvärde i att fortsätta betala av på en redan låg statsskuld. Vi vill därför tidigarelägga ordinarie översyn av det finanspolitiska ramverket och övergå till ett balansmål under mandatperioden för att frigöra mer utrymme för nödvändiga investeringar.

En helt central del av det finanspolitiska ramverket är den ordnade och sammanhållna budgetprocessen, där olika angelägna ändamål mäts mot varandra i relation till det budgetutrymme som finns. Det är lätt att hitta en majoritet för enskilda utgifter, men betydligt svårare att gemensamt ta ansvar för att både inkomster och utgifter går ihop. Socialdemokraterna ser med oro på utvecklingen i Sveriges Riksdag där det under föregående mandatperiod togs ett flertal initiativ till utgiftsdrivande och ofinansierade reformer, utanför den ordinarie budgetprocessen. Utskottsinitiativ och extraändringsbudgetar bör användas varsamt, särskilt om de i tid läggs i nära anslutning till en ordinarie budget.

Ett högt förtroende för Sveriges statsfinanser är särskilt angeläget i det rådande ekonomiska läget med hög inflation, ökande räntor och en stundande lågkonjunktur. En oansvarig ekonomisk politik som innebär att marknaden förlorar förtroendet för svenska statsfinanser skulle öka räntorna i ett redan pressat läge. Det visar lärdomar från Storbritannien, där regeringens förslag om ofinansierade skattesänkningar fick stor

effekt på de finansiella marknaderna och där redan pressade hushåll och företag fick betala priset genom än högre räntor.

3. Vårt Sverige kan bättre

3.1. Vårt Sverige möter lågkonjunkturen tillsammans

Tabell 1. Vårt Sverige möter lågkonjunkturen tillsammans

Miljarder kronor

	2023	2024	2025
Ny tankrabatt med fokus på glesbygd	4,86		
Tillfälligt höjt barnbidrag och studiebidrag gymnasiet	1,45	-	-
Vuxenutbildning (yrkesvux och yrkeshögskola) för att bättre möta behoven	1,11	1,09	1,09
Ytterligare fler utbildningsplatser	0,08	0,08	0,08
Avvisad besparing på folkbildningen	0,20	0,20	0,20
Avvisad besparing på arbetsmarknadspolitiken	1,50	-	-
Fler extratjänster och en förbättrad arbetsförmedling	1,10	1,10	1,10
Återstart kulturen	0,09	-	-
Fler servicekontor i hela landet för tillgänglighet i vikande konjunktur	0,05	0,05	0,05
Fortsatt höjda nivåer i a-kassan	5,82	6,35	6,64
Övriga accepterade satsningar från regeringens budget (äldre som jobbar, ESS, bostadsbidrag, reseavdrag, yrkesvux år 1, jordbruksdiesel)	4,29	3,15	3,11

Sverige och världen går mot en lågkonjunktur. Vi befinner oss i en mycket osäker ekonomisk tid. Nu måste den ekonomiska politiken inriktas mot en ansvarsfull finanspolitik för att skydda de hushåll som har det tufft och de offentliga finanserna, istället för att sänka skatten för höginkomsttagare.

Sverige möter, tack vare en ansvarsfull socialdemokratisk ekonomisk politik, lågkonjunkturen utifrån en styrkeposition på arbetsmarknaden. 450 000 fler arbetar idag jämfört med 2014. Andelen som arbetar har ökat och etableringstiden för nyanlända har halverats. Långtidsarbetslösheten minskar för första gången på länge och aldrig förr har så många svenskar gått till jobbet. Den styrkepositionen får inte försakats. Nu måste politiken se till att Sverige, och alla som arbetar, går starkare ur krisen. Då har vi inte råd med Sverigedemokraterna och högerregeringens kraftiga och oansvariga neddragningar på arbetsmarknadspolitiken och vuxenutbildningen. När arbetslösheten ökar måste omställningen till de nya arbetstillfällena som växer fram vara kraftfull och

effektiv. Då behöver vi en aktiv arbetsmarknadspolitik, robusta utbildningssystem och investeringar i nya industrier.

Den socialdemokratiska regeringen införde under coronapandemin en nödvändig förstärkning av a-kassan. Det var viktigt för att säkra löntagarnas trygghet i en historiskt osäker tid. Socialdemokraterna gick till val på att permanenta den förstärkta a-kassan, och accepterar därför regeringens förlängning av vår satsning.

Extratjänsterna har varit betydelsefulla för att fler långtidsarbetslösa ska etablera sig på arbetsmarknaden. I samband med budgetbeslutet för 2022 beslutade de högerkonservativa att ta bort möjligheten att anvisa långtidsarbetslösa till extratjänster. Detta drabbade utrikes födda kvinnor särskilt hårt. Extratjänsterna bör därför återinföras, och arbetsmarknadsutbildningarna behöver bli fler och erbjudas tidigare vid arbetslöshet. Det krävs också bättre fungerande insatser för personer med svag ställning på arbetsmarknaden – inte minst för personer med funktionsnedsättningar.

Hushållen är oroliga över både sin egen och Sveriges ekonomi. Det kastar djupa skuggor in över nästa år. Att Sverigedemokraterna och högerregeringen sviker sina centrala vallöften om bränsle och el är i det läget väldigt anmärkningsvärt. De utlovade 6,50 kronor på bensinen blev bara 14 öre i Ulf Kristersson och Jimmie Åkessons budget. De fyra partierna i regeringsunderlaget lovade dyrt och heligt att högkostnadsskyddet skulle vara på plats den 1 november – men fortfarande väntar svenska folket på sina pengar. Att ställa ut löften man inte tänker hålla är respektlöst mot vanligt folk när priserna ökar. Brutna vallöften undergräver också förtroendet för hela det politiska systemet.

Vi socialdemokrater lovar ärlighet mot väljarna – vi kommer att göra det som krävs, men vi kommer alltid att vara uppriktiga. Nu krävs det bättre åtgärder för hushållens ekonomi än den dyra och ineffektiva miljardskattesänkning som bara ger vanligt folk 14 öre vid pump. Socialdemokraterna vill därför att ett nytt stöd till hushållen ska införas: en tankrabatt som är riktad till de som är beroende av bilen och som inte har de allra högsta inkomsterna. Stödet ska viktas så att det är störst utanför storstäderna, där man oftast är mest beroende av bilen.

För att stärka hushållens motståndskraft och stötta de som har det tuffast vill Socialdemokraterna höja barnbidraget tillfälligt under vintermånaderna 2023. Många sliter med att få pengarna att räcka till när priserna ökar, särskilt Sveriges barnfamiljer.

För att klara lågkonjunkturen, och för att kunna öka takten i den gröna industriella revolutionen, behöver staten vara närvarande i hela landet. Socialdemokraterna vill därför att det öppnas ytterligare sex servicekontor på de platser där staten historiskt har dragit sig tillbaka.

När konjunkturen viker är det viktigt att upprätthålla takten i byggandet. Regeringens huvudlösa hantering av investeringsstödet för hyresbostäder – som under den socialdemokratiskt ledda regeringen har lett till tusentals fler lägenheter med rimlig hyra – riskerar därför att slå undan benen för en konjunkturkänslig sektor.

Socialdemokraterna vill hålla hjulen i svensk ekonomi snurrande, så att lågkonjunkturen motverkas. Därför vill vi utöka bemyndiganderamen för investeringsstödet, så att fler av inkomna ansökningar kan betas av och så att spadarna kan sättas i marken runt om i Sverige.

Samtidigt som det finns många som kan arbeta har välfärden och näringslivet svårt att hitta den kompetens som krävs. Bristen på rätt kompetens hindrar svenska företag från att växa och ställa om. För välfärden innebär kompetensbristen att det är svårt att bibehålla och öka kvalitén i välfärden. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har gjort historiska investeringar för att stärka kompetensförsörjningen. I regeringsställning drev vi också igenom att arbetsmarknadens behov nu ska ha betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan och komvux. På samma sätt är det nu angeläget att utbildning vid högskolor och universitet i högre grad riktas mot sektorer där det finns brist på kompetens. Samtidigt är nivån på antalet utbildningsplatser i sig avgörande för att kompetensbristen ska kunna mötas. Stärkta möjligheter till utbildning och omställning är helt avgörande för att möta behovet av kompetens som krävs för att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland

En aktiv arbetsmarknadspolitik

För att möta lågkonjunkturen behöver Sverige en aktiv arbetsmarknadspolitik i hela landet. De som blir av med jobbet behöver snabbt få stöd och insatser för att kunna ställa om. Socialdemokraterna avvisar därför högerregeringen och

Sverigedemokraternas kraftiga och oansvariga neddragningar på arbetsmarknadspolitiken och skjuter till 1,5 miljarder kronor 2023.

Miljardsatsning på extratjänster

Fler långtidsarbetslösa ska etablera sig på arbetsmarknaden. För att förhindra att långtidsarbetslösheten biter sig fast, särskilt under lågkonjunkturen, ska en miljard satsas på att återinföra extratjänsterna.

Stöd för de höga drivmedelspriserna

De som pressas av de höga bränslepriserna förtjänar mer än Sverigedemokraternas 14 öre vid pump. Socialdemokraterna vill införa ett nytt stöd för höga drivmedelspriser med ett inkomsttak och en särskild glesbygdsprofil för att säkerställa att de som verkligen behöver bilen och har långa avstånd får stöd. På det lägger vi 4,86 miljarder kronor under 2023.⁵

Höjt barnbidrag under vintern

Många barnfamiljer i Sverige sliter med att få vardagsekonomi att gå ihop. För att underlätta för vanligt folk när priserna ökar vill Socialdemokraterna höja barnbidraget med 200 kronor per månad under januari, februari och mars 2023, till en kostnad av 1,5 miljarder kronor.⁶

Investeringsstöd för bostäder

Sverige behöver fler bostäder med rimliga hyror. De senaste åren har byggtakten varit hög, och tack vare investeringsstödet har fler hyresrätter med rimliga hyror färdigställts. Socialdemokraterna vill höja bemyndiganderamen för investeringsstödet med åtta miljarder kronor för 2023 för att möjliggöra för Boverket att fortsätta hantera och bevilja stöd för de ansökningar som inkommit.

⁵ Riksdagens utredningstjänst och egna beräkningar.

⁶ Tabell 6.11 i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1) samt egna beräkningar.

Fler servicekontor i hela landet

Staten ska vara närvarande i hela landet. Fler servicekontor behöver öppna i glesbygd och i särskilt utsatta områden. Socialdemokraterna vill satsa på 50 miljoner kronor på Statens servicecenter för att öppna sex nya servicekontor på platser runt om i hela Sverige.

Återstart för kulturen

Pandemin har drabbat många branscher mycket hårt. Kultursektorn drabbades särskilt hårt av vikande biljettintäkter och tomma salonger. Lågkonjunkturen och de höga energipriserna riskerar att rasera återstartsarbetet i kultursektorn. Därför satsar Socialdemokraterna 100 miljoner kronor på ett särskilt återstartsstöd.

Vuxenutbildning och högre utbildning

När lågkonjunkturen slår mot Sverige och mot svensk ekonomi är utbildningssystemet och det livslånga lärandet avgörande. Socialdemokraterna vill därför att anslagen till vuxenutbildningen ökar med 1 miljard kronor samt tillföra medel till universitet och högskolor.

3.2. Vårt Sverige sätter välfärden främst

Tabell 2 Vårt Sverige sätter välfärden främst

Miljarder kronor

	2023	2024	2025
Fördubblade generella statsbidrag jämfört med regeringen	12,00	12,00	12,00
Permanentad och förstärkt personalsatsning i vården	0,85	2,95	2,95
VFU-platser sjuksköterskor	0,25	0,25	0,25
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	0,20	1,50	1,50
Förlängning äldreomsorgslyftet	-	1,70	1,70
Läromedelsutredningen, kvalitetsdialoger, nej till nedskärning grundsärskolan	0,12	0,14	0,14
Förstärkt likvärdighetsbidrag	1,00	1,90	1,90
Förbättrad sjukförsäkring genom en rättvisare sjukersättning	0,23	0,90	0,90
Avskaffad funkisskatt	0,29	0,29	0,29
Satsning på kulturskolan	0,10	0,10	0,10
Fortsatt fri entré statliga museer samt satsning Skansen	0,12	0,12	0,12
Idrottssatsning	0,10	0,10	0,10
Övriga accepterade satsningar från regeringens budget (inkl undantag sjukpenningen, lärarsatsningar, vård på landsbygd)	2,11	2,20	2,30

I socialdemokratins inneboende prioriteringar ligger vården, skolan och omsorgen. Nu ser vi hur den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna upprepar tidigare borgerliga regeringars misslyckande – de väljer skattesänkningar för dem med högst inkomster framför välfärden. Under finanskrisen kompenserade den moderatledda regeringen bara för en tredjedel av skattebortfallet. Lärarna, undersköterskorna och vårdbiträdena fick ta smällen när krisen slog till. Vi socialdemokrater har gjort annorlunda. Under pandemin har välfärden kompenserats tre gånger om. Nu står Sverige återigen inför en mycket svår ekonomisk situation. Den höga inflationen gröper ur kommunsektorns kassor och de kommande åren kommer att bli mycket tuffa. Vårt besked är tydligt: vi kommer att fortsätta att prioritera välfärden. Fler medarbetare kommer att behöva anställas inom vården, äldreomsorgen och skolan.

Sverigedemokraterna och högerregeringens föreslagna resurser till välfärden kommer inte att räcka. Kommuner och regioner larmar om att kostnadsökningarna till följd av inflationen åter upp allt mer utrymme – utan ytterligare förstärkningar kommer verksamheterna att behöva skära ned. Välfärden kan stå inför ett stålbad. Därför vill vi socialdemokrater att ökningen av de generella statsbidragen fördubblas jämfört med regeringens tillskott nästa år.

Vid sidan av resursbristen är bristen på utbildad personal utbredd i välfärden. Det leder till brist på vårdplatser och stora utmaningar i verksamheterna. En politik som sätter välfärden främst måste ta itu med personalförsörjningen för att ha någon som helst trovärdighet. Därför är det mycket olyckligt att regeringen avskaffar personalsatsningen inom hälso- och sjukvården samt äldreomsorgslyftet 2024. Det riskerar att undergräva effekten av tillskotten av generella statsbidrag. Socialdemokraterna vill därför permanenta personalsatsningen på 2,1 miljarder kronor från 2024 och förstärka den med ytterligare till 850 miljoner kronor redan 2023 för att stärka kompetensförsörjningen till kommunerna och regionerna. För att få fler utbildade sjuksköterskor i vården och äldreomsorgen behöver antalet VFU-platser utökas. Äldreomsorgslyftet ska förlängas från 2024.

En jämlik kunskapsskola är avgörande för att ge alla barn i Sverige likvärdiga livschanser. Samhället behöver ta tillbaka den demokratiska kontrollen över skolan. Vårt skolsystem – en gång i tiden ett av världens bästa och mest jämlika – har idag blivit världens mest marknadsstyrda. Friskolor, valmöjligheter och skolval ska vara ett självklart inslag, men fokus måste vara på kunskap, arbetsro och bildning. Inte vinstjakt. För att fler barn ska kunna lära sig mer behöver likvärdigheten i skolan förstärkas. Trots att kunskapsresultaten i svensk skola är på väg uppåt och fler elever lär sig mer, finns det skolor i Sverige som år efter år dras med låga skolresultat och oerhört tuffa förutsättningar. Så kan vi inte ha det. En bra skolgång är dessutom ett effektivt verktyg för att stoppa nyrekryteringen till gängen.

Socialdemokraterna vill därför förstärka likvärdighetsbidraget med en miljard kronor per år. Över tid har likvärdighetsbidraget bidragit till att mer resurser har flyttats till där behoven är som störst – och det har möjliggjort satsningar på mer och bättre utbildad personal i skolorna.

Vi ska vända på varje sten för att bryta segregationen och tränga tillbaka våldet och kriminaliteten. De senaste åren har vi lagt stort fokus på det brottsbekämpande arbetet genom att skärpa straff och bygga ut Polismyndigheten. Nu behöver vi också investera motsvarande i det förebyggande arbetet.

Ska socialtjänsten kunna punktmarkera och stoppa unga som är på väg in i kriminalitet behöver de ökade resurser. Det krävs fler vuxna som kan ta tag i unga på glid. Det handlar om allt från fler socialsekreterare och fältassistenter till mer personal i skolorna i utsatta områden. Socialdemokraterna vill att vi för varje ytterligare krona vi lägger på polisen ska lägga lika mycket på det brottsförebyggande arbetet. Investeringarna i socialtjänsten behöver därför förstärkas kraftfullt.

Socialdemokraterna vill också ta bort den orättvisa funkisskatt som Sverigedemokraterna och högerpartierna införde 2022. Det är orimligt och omoraliskt att de som är sjuka eller inte kan jobba betalar mer för välfärden än dem som har bärkraft.

En rejäl investering i välfärden – generella statsbidrag

Om välfärden inte får tillräckliga resurser står skolan, vården och omsorgen inför ett stålbad. Vi socialdemokrater prioriterar välfärden först. Den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraternas politik kommer inte att räcka för att kommuner och regioner ska klara av att upprätthålla kvaliteten i välfärden. Vi vill därför att tillskotten till kommunsektorn ska uppgå till 12 miljarder i enbart generella statsbidrag, inklusive aviserade medel i budgetpropositionen för 2023.

Miljardförstärkningar för en likvärdig kunskapsskola

Likvärdigheten i skolan behöver stärkas. Fler barn ska få chans att lära sig mer – oavsett förutsättningar. Socialdemokraterna vill förstärka likvärdighetsbidraget med en miljard kronor per år från och med 2023.

Mer personal och bättre villkor i vården och omsorgen

Både bristen på vårdplatser och utmaningarna i äldreomsorgen handlar i grund och botten om brist på personal. För att stärka svensk vård och omsorg förstärker och permanentar vi personalsatsningen genom att tillföra över 2,1 miljarder från 2024. Därtill förstärker vi personalsatsningen med 850 miljoner kronor redan från 2023 för att möjliggöra för regionerna och kommunerna att säkra kompetensförsörjningen inom vården och äldreomsorgen. Vi vill genomföra en särskild satsning på 250 miljoner

kronor per år att öka antalet VFU-platser på sjuksköterskeutbildningen för att säkra kompetensförsörjningen. Äldreomsorgslyftet ska förlängas från 2024.

Starkare socialtjänst för att stoppa nyrekryteringen

Att stärka arbetet för att stoppa nyrekryteringen är en ny och viktig princip inför kommande budgetar. Högerregeringen tillför 10 miljoner kronor för att stärka socialtjänstens arbete mot ungas brottslighet. Med så lågt ställda ambitioner är det uppenbart att regeringen och Sverigedemokraterna inte förstår utvecklingens allvar och utbredning. Om vi på riktigt ska bryta nyrekryteringen behöver kommunerna alla verktyg de kan få. Vi vill därför att en halv miljard per år tillförs socialtjänsten från och med 2023.

Slopad funkisskatt

När de högerkonservativa regeringspartierna och Sverigedemokraterna justerade i den socialdemokratiskt ledda regeringens budget för 2022 återinförde de en ny funkisskatt. Vi vill att skillnaden i beskattning av sjuk- och aktivitetsersättning i förhållande till arbetsinkomster tas bort i samtliga inkomstintervall.

Rättvis sjukersättning

Rätten till sjukersättning ska prövas mot samma arbetsmarknadsbegrepp som gäller i sjukpenningen. Människor som har en arbetsförmåga men som av olika anledningar inte ses som attraktiva på arbetsmarknaden behöver ha en trygg ekonomisk situation. För detta skjuter vi till 230 miljoner för 2023 och 900 miljoner kronor för 2024 och 2025.

Tabell 3. Kommunsektorns finanser

Miljoner kronor - avvikelse från regeringen

	2023	2024	2025
Kommunernas inkomster	8 075	13 230	11 630
Kommunal inkomstskatt	±0	±0	±0
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	±0	±0
Statsbidrag under utgiftsområde 25	6 000	6 000	6 000
därav ekonomiska regleringar	±0	±0	±0
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	2 075	7 230	5 630
Utgifter	±0	±0	±0
Finansiellt sparande i kommunsektorn	8 075	13 230	11 630

Sammantaget innebär vårt förslag till budget ett nödvändigt tillskott till välfärden. Förutom att fördubbla de generella statsbidragen vill vi lägga drygt 2 miljarder kronor mer än regeringen på riktade statsbidrag till landets kommuner och regioner. Regeringen beräknar att deras förslag till statsbudget för 2023 innehåller satsningar om 6 miljarder kronor i form av riktade statsbidrag och 6 miljarder kronor i generella statsbidrag, alltså totalt 12 miljarder kronor. Socialdemokraterna vill lägga ytterligare drygt 8 miljarder kronor, vilket skulle innebära en förstärkning av kommunsektorns finanser med drygt 20 miljarder kronor 2023.

3.3. Vårt Sverige skyndar på klimatomställningen

Tabell 4. Vårt Sverige skyndar på klimatomställningen

Miljarder kronor

	2023	2024	2025
Energieffektivisering genom omprioritering i rotavdraget	-	-	-
Fortsatt sänkt moms för reparationer	0,06	0,08	0,08
Gratis kollektivtrafik för unga	0,50	0,50	0,50
Satsning tillståndsprocesser (särskilt havsbaserad vindkraft)	0,03	0,03	0,06
Kompensation till skogsägare, gröna jobb och skydd av värdefull natur	0,68	0,68	0,97
Energieffektiviseringsstöd för flerbostadshus	0,37	0,73	1,10
Klimatpremie för omställning fordonsflotta	0,40	0,40	0,40
Förstärkning av Klimatklivet	-	-	0,90
Förstärkning av Industriklivet	0,60	0,60	0,60
Utbyggd laddinfrastruktur	0,54	1,61	1,12
Övriga accepterade förändringar från regeringens budget (avfallsförbränningskatt m.m.)	1,10	1,25	1,27

Klimatomställningen är vår tids ödesfråga. Vi ser mer av extremväder, skogsbränder och översvämningar i Sverige och i världen. Förutsättningarna att bo och leva på många platser riskerar att förstöras. Samtidigt är klimatomställningen vår tids stora möjlighet. När vi ställer om kan vi attrahera stora investeringar för framtidens teknik och skapa nya gröna jobb i hela landet. Alla länder måste, oavsett vad högerregeringen och Sverigedemokraterna säger, ställa om. Därför pågår en global klimatkapplöpning – om Sverige ligger längst fram i klimatomställningen kommer vår konkurrenskraft att öka. Socialdemokraterna genomförde i regeringsställning stora satsningar för att ställa om industrin. Som ett direkt resultat tillverkas det nu fossilfritt stål i Sverige, vi bygger elbilar och nedlagda industrier blir till batterifabriker. Det skapar tusentals jobb här och nu, försörjning för vanligt folk och ny framtidstro på platser som länge kämpat mot hög arbetslöshet och brister i välfärden. Den svenska industrin spelar en nyckelroll i vårt samhällsbygge och kommer att göra det också för att vi ska klara klimatomställningen. Vi vill öka tempot för att utsläppen ska minska snabbare och för att framtidens jobb inte försvinner i väg till andra länder. Det är vår förpliktelse till alla som lever i Sverige nu och till kommande generationer.

Nu riskerar Sverige att hamna på efterkälken – med katastrofala konsekvenser för vårt klimat och vår konkurrenskraft som följd. Högerregeringen låter Sverigedemokraterna diktera klimatpolitiken med Sveriges tillväxt och svenska jobb som insats. I rasande takt

har miljödepartementet lagts ner, anslagen till klimatpolitiken har kapats kraftigt och reformtakten har lagts i full back. Det är en svag och bakåtsträvande politisk inriktning. Vi socialdemokrater vill istället öka ambitionerna för en omställning för vanligt folk. Därför skjuter vi till ytterligare resurser för att kunna genomföra insatser för värdefull natur. Skogen är vårt gröna guld och en nyckel för att klara klimatutmaningen. Då kan inte de politiska ambitionerna för skogsbruket minska.

För att fler unga ska kunna ta sig till och från jobbet eller fritidsaktiviteterna på sommaren vill Socialdemokraterna genomföra ett första steg mot att införa avgiftsfri kollektivtrafik för gymnasieelever och studenter på sommaren. Det minskar segregationen, ger fler en väg in till arbetsmarknaden och ökar friheten för unga.

Sverige behöver kraftigt bygga ut elproduktionen – både för att pressa ned priserna för vanligt folk, och för att klara industrins elektrifiering. Alla energislag kommer att behövas, vindkraft, solenergi, vattenkraft och kärnkraft. För att skapa långsiktiga förutsättningar vill vi se en blocköverskridande överenskommelse om energipolitiken.

Sverige behöver en generalplan för energiproduktionen som är offensiv och heltäckande. Ledtiderna för investeringar och tillstånd både för industrins omställning och för energiproduktionen måste kortas, särskilt angeläget är det att korta tillståndsprocesserna för havsbaserad vindkraft. Socialdemokraterna vill skjuta till 15 miljoner för snabbare tillståndsprocesser. Vid sidan av detta behöver hushållen få mer stöd för att kunna genomföra nödvändiga energieffektiviseringar. Det är ett bra sätt att både på kort och lång sikt minska sin elräkning och sin energiförbrukning.

Socialdemokraterna vill därför börja återinföra det stöd för energieffektivisering av flerbostadshus som SD, M, KD och L tog bort i budgetbeslutet för 2022. För att öka takten i energieffektiviseringen vill vi därutöver höja subventionsgraden inom ramen för rotavdraget för tjänster som bidrar till energieffektivisering. Det kan till exempel handla om installation av bergvärme, vattenburen värme, installation av solceller, installation av dörr och fönster eller tilläggsisolering. Energieffektiviserande tjänster föreslås få en höjd subventionsgrad till 50 procent, samtidigt som subventionsgraden sänks för övriga rotarbeten och för installation av solceller i gröna avdraget.

Företag i allmänhet, och industrin i synnerhet, behöver ha bättre förutsättningar att investera i elfordon och för att klara omställningen till fossilfri produktion.

Högerregeringens kraftiga minskningar av anslaget för klimatpremier riskerar att slå undan benen för industrins omställning. Socialdemokraterna vill därför förstärka anslaget för klimatpremier med 400 miljoner kronor.

Resurser till skydd av värdefull natur, skogsbruket och omställningen

Skogen och skogsbruket är avgörande i klimatomställningen. Skogsråvaran kan ersätta fossila produkter, och den svenska skogen bidrar i sig med ett stort koldioxidupptag. Ett aktivt brukande av skogen förutsätter att staten tar sitt ansvar för skydd och vård av våra skogar. Socialdemokraterna vill därför skjuta till sammanlagt 540 miljoner kronor för skydd av värdefull natur och åtgärder för värdefull natur. Skogsstyrelsens anslag förstärks med 50 miljoner kronor och anslaget för insatser för skogsbruket förstärks med lika mycket. Miljöövervakningen förstärks med 40 miljoner kronor.

Stimulansbidrag för kollektivtrafik på sommaren

Fler unga ska kunna resa kollektivt på sommarlovet. Plånboken ska inte stå i vägen för att fler ska kunna ta ett sommarjobb eller delta i en fritidsaktivitet. Regioner som är intresserade ska därför ha möjlighet att få en statlig stimulans för att göra kollektivtrafiken avgiftsfri på sommaren för gymnasielever och studenter.

Socialdemokraterna vill därför skjuta till 500 miljoner kronor till Transportstyrelsen i ett första steg.

Rotavdrag för energieffektivisering

Fler ska kunna bidra till energieffektiviseringen av Sverige. Det ger både lägre elräkning och ett mer robust elsystem. Socialdemokraterna vill därför höja subventionsgraden inom ramen för rotavdraget för installation av bergvärme, markvärme, värmepump, värmeåtervinning och dylikt, installation av solceller och energilagring, installation av vattenburen värme, installation av dörr och fönster samt tilläggsisolering. Subventionsgraden för övriga rottjänster samt installation av solceller i det gröna avdraget föreslås minska. Åtgärden är därmed kostnadsneutral.

Energieffektiviseringsstöd i flerbostadshus

Socialdemokraterna vill återinföra satsningen på energieffektivisering av flerbostadshus som ströks av de högerkonservativa partierna i budgetbeslutet för 2022. Alla insatser för att samhället ska energieffektivisera kommer att vara viktiga för att både klara energikrisen och säkra energiförsörjningen på lång sikt. Socialdemokraterna skjuter till 367 miljoner kronor 2023.

Klimatpremier

För att upprätthålla takten i den gröna industriella revolutionen och för att fortsätta möjliggöra för företag att ställa om behöver klimatpremierna stärkas. Socialdemokraterna satsar 400 miljoner kronor på utökade klimatpremier nästa år.

Snabbare tillståndsprocesser

Den gröna industriella revolutionen ska fortsätta i hela landet. Tillståndsprocesserna behöver gå fortare än idag, för att fler projekt ska kunna komma igång. Ledtiderna för att få igång exempelvis havsbaserad vindkraft, som just nu efterfrågas av industrin för att klara omställningen och för att få ner hushållens elräkningar, ska bli kortare. Vi vill därför förstärka länsstyrelsernas anslag med 15 miljoner kronor för att arbeta särskilt med detta. Mer el och fler jobb – mindre krångel.

3.4. Vårt Sverige bygger trygghet tillsammans

Tabell 5. Vårt Sverige bygger trygghet tillsammans

Miljarder kronor

	2023	2024	2025
Utbyggnad Polismyndigheten	0,90	1,21	1,17
Förstärkt rättsväsende	0,31	0,46	0,66
Övriga accepterade satsningar inkl Säpo och Kriminalvården	1,13	1,71	3,70
Bekämpa arbetslivskriminalitet och förbättrade arbetsmiljökontroller	0,10	0,10	0,10
Förstärkt Socialtjänst med fler socialsekreterare	0,50	0,50	0,50
Ökad ordning och reda i folkbokföringen	0,08	0,17	0,17

Kriminaliteten hotar vår samhällsgemenskap. Brottslighet och våld skadar och dödar, splittrar familjer och skapar oro och rädsla. Den organiserade brottsligheten och de kriminella gängen utmanar vårt samhälle och utnyttjar dess varje svaghet. När kriminella gäng sätter skräck i bostadsområden och städer hotar det tryggheten för oss alla. Tilliten mellan människor undergrävs och vi dras isär när vi istället behöver komma samman för att bygga samhället starkt.

När den socialdemokratiska regeringen tillträdde 2014 lade vi om kriminalpolitiken. Det var helt nödvändigt. Sverige har i dag fler poliser än någonsin, över 80 straff har skärpts och fler döms till längre straff. Resurserna till Polisen och hela rättskedjan har ökat kraftfullt de senaste åren. Det arbetet måste fortsätta. För att vi ska kunna pressa tillbaka den grova organiserade brottsligheten behöver anslagen fortsätta att förstärkas kraftfullt. Socialdemokraterna vill se 50 000 fler polisanställda till 2032. Över 34 000 ska vara poliser.

Trots stora satsningar på fler poliser och skärpta straff fortsätter våldet och dödandet. Det är tydligt att mer måste göras. Kampen mot kriminaliteten ska vara kompromisslös. Samhällets fulla kraft ska mobiliseras för att trycka tillbaka de kriminella, kapa återväxten in i kriminaliteten och öka tryggheten.

För att komma till rätta med kriminaliteten behöver vi agera med kraft för att stoppa nyrekryteringen till gängen. För varje gängmedlem som kan sättas fast genom den kompromisslösa kampen mot brottsligheten, står nya unga killar redo att ta deras plats.

Det kan samhället aldrig acceptera. Unga människor på glid behöver fångas upp snabbt. Skolan behöver vara rustad för att ge alla en chans att klara sin skolgång. Vägarna till jobb måste kortas, och segregationen behöver brytas. Därför vill vi socialdemokrater införa en ny princip i kampen mot gängen: för varje krona som satsas på rättsväsendet ska minst lika mycket satsas på att stoppa nyrekryteringen och på det brottsförebyggande arbetet.

Segregationen är ett gift i det svenska samhället. Det ökar avståndet mellan människor och mellan landsändar. När avståndet mellan oss ökar, minskar den sammanhållning och gemenskap som alltid har utmärkt vårt land. I vårt Sverige håller vi ihop. Oavsett var vi kommer ifrån eller vilka vi är. Segregationen eldas på av en bostadssegregation och en marknadsskola som driver stök och ojämlikhet. För att kunna stoppa nyrekryteringen till gängen och bygga en ännu starkare samhällsgemenskap i Sverige behöver segregationen brytas med kraftfulla åtgärder. I vår budgetmotion vill vi förstärka anslaget till socialtjänsten så att samhället kan gripa in när unga hamnar på glid. Likvärdighetsbidraget till skolan ska förstärkas med ytterligare en miljard så att förutsättningarna för att alla barn och unga ska klara skolan blir mer jämlika. Vi vill därutöver satsa resurser till en av Sveriges starkaste motorer för att öka integrationen och bryta segregationen: idrottsrörelsen. Vi föreslår att idrottsrörelsen förstärks med 100 miljoner kronor så att fler unga killar och tjejer kan idrotta och bli del av en gemenskap.

Den växande arbetslivskriminaliteten göder den organiserade brottsligheten. Det handlar om brottslighet och regelöverträdelser som leder till att människor utnyttjas och far illa på arbetsmarknaden, samtidigt som seriösa företagare konkurreras ut av fuskare och kriminella. Arbetsmiljöverket behöver mer resurser för att kunna intensifiera arbetet mot arbetslivskriminalitet.

Kraftfulla satsningar på rättsväsendet

Resurserna till Polisen och övriga rättskedjan har förstärkts kraftfullt de senaste åren och ska fortsätta öka kommande år för att nå målet om 50 000 polisanställda till 2032. I budgetpropositionen för 2023 fortsätter regeringen den socialdemokratiska regeringens arbete med att utöka resurserna. Socialdemokraterna välkomnar därför att 1,4 miljarder kronor satsas på rättskedjan nästa år.

Offensiv mot arbetslivskriminaliteten

Arbetslivskriminaliteten är ett otyg som måste bekämpas med full kraft av hela samhället. Arbetsmiljöverkets anslag ska förstärkas med 100 miljoner kronor för att arbetet mot fusk och arbetslivskriminalitet ska kunna intensifieras.

Ökat stöd till idrottsrörelsen

Alla unga i Sverige har rätt till en meningsfull fritid. Idrottsrörelsen för människor samman. Därför vill Socialdemokraterna förstärka stödet till hela idrottsrörelsen med 100 miljoner kronor.

För varje ytterligare krona som läggs på fler poliser, ska minst en krona läggas på det förebyggande arbetet

För att kunna pressa tillbaka gängen och knäcka kriminaliteten behöver man både se hela problemet och ha hela lösningen. Socialdemokraterna vill därför att minst en krona satsas på det förebyggande arbetet för varje krona som satsas på polisen. I Socialdemokraternas budgetmotion för 2023 föreslår vi därför satsningar på en starkare socialtjänst och en mer jämlik skola, samt utökat stöd till idrottsföreningarna.

Tabell 6. Tillskott till polisen och satsningar för att bryta nyrekryteringen

Miljoner kronor

	2023	2024	2025
UO4 1:1 Polismyndigheten	938	1 406	1 366
Bryta nyrekryteringen	1 600	2 500	2 500
UO9 4:7 Socialtjänsten	500	500	500
UO16 1:15 Likvärdighetsbidrag skola	1 000	1 900	1 900
UO17 13:1 Stöd till idrotten	100	100	100

3.5. Vårt Sverige är säkert i en orolig tid

Tabell 7. Vårt Sverige är säkert i en orolig tid

Miljarder kronor

	2023	2024	2024
Bistånd	2,50	2,80	3,15
Fortsatt mottagande av kvotflyktingar	0,44	1,08	1,42
Utbyggt försvar	4,26	8,77	9,09
Kustbevakningen	0,03	0,27	0,25
Civilt försvar	0,91	1,28	1,39

Situationen i vår omvärld är allvarligare än på mycket länge. Rysslands folkrättsvidriga krig mot Ukraina har stöpt om det säkerhetspolitiska läget i Europa. Sverige står sida vid sida med alla länder i Europa i vårt förbehållslösa stöd för Ukraina och för alla ukrainares kamp för frihet och självbestämmande.

Sedan kriget bröt ut har Sverige under den socialdemokratiska regeringen bistått med flera militära stödpaket och ett utbildningspaket med syfte att genomföra militär grundutbildning för ukrainska medborgare. Det är sannolikt att kriget i Ukraina kommer att pågå under en längre tid. Därför är det viktigt att Sverige fortsätter stödja Ukraina. Detta måste ske kontinuerligt, samordnas med andra länder och stödet ska vara efterfrågat av Ukraina. Samtidigt måste detta också vägas mot våra nationella behov för att upprätthålla försvarsförmågan i Sverige.

Under den socialdemokratiska regeringen lades den svenska försvarspolitik om. Sveriges försvar har idag som huvuduppgift att försvara landet mot ett väpnat angrepp och vi har genomfört den största upprustningen av det militära försvaret sedan 1950-talet. Mot bakgrund av det försämrade säkerhetspolitiska läget behöver försvarsförmågan öka ytterligare och i en snabbare takt. I brett politiskt samförstånd har Sverige under den socialdemokratiska regeringen ansökt om medlemskap i NATO. Vi ser fram emot att Sverige blir en fullvärdig medlem och kan bidra till hela alliansens säkerhet. Medlemskapet i NATO höjer tröskeln i förhållande till en kris eller konflikt i vårt omedelbara närområde, men det ställer också krav på att vi måste fortsätta stärka vår nationella försvarsförmåga. Anslaget till det militära försvaret ska öka till två procent av BNP. Sverige ska ha ett folkförsvar – ett totalförsvar av och för svenska folket. I detta arbete är värnplikten helt central för att stärka den folkliga förankringen och säkerställa att Försvarsmakten har tillgång till utbildad och övad personal. Den militära närvaron behöver öka i hela landet.

Det civila försvaret omfattar hela samhällets motståndskraft. Tillsammans med det militära försvaret utgör kommuners, myndigheters, regioner, enskildas, företags och civilsamhällets beredskapsplanering och förmågehöjande åtgärder en väsentlig del av det svenska totalförsvaret. Vi socialdemokrater vill fortsatt se över såväl den generella försörjningsberedskapen som hälso- och sjukvårdens beredskap för att säkra tillgången till nödvändiga råvaror, livsmedel och mediciner.

I den digitaliserade världen har risken för cyberangrepp på samhälle, företag och enskilda ökat markant. Det svenska cyberförsvaret och beredskapen för cyberangrepp måste stärkas. Syftet med det psykologiska försvaret är att värna det öppna och demokratiska samhället, den fria åsiktsbildningen samt Sveriges frihet och oberoende. Arbetet för att stärka allmänheten mot desinformation och propaganda måste fortsätta.

Sverige är en stark röst i världen, och i alla multilaterala sammanhang där vi verkar, en stark röst för mänskliga rättigheter, rättvisa och frihet. Den internationella solidariteten är grunden för den socialdemokratiska utrikespolitiken. Den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna har lagt om delar av den svenska utrikespolitiken till en mer inåtblickande och oengagerad politisk hållning. Det kommer inte att främja svenska intressen i världen – oavsett om det handlar om de värderingar vi kompromisslöst står upp för eller möjligheten för svenska företag och industrier att växa på nya marknader.

Den aviserade nedskärningen av biståndet som Sverigedemokraterna och högerregeringen har föreslagit är djupt oansvarig. Behoven och fattigdomen i världen är större än på mycket länge. Pandemins effekter har gjort att många framsteg gällande fattigdomsbekämpning har kastats årtionden tillbaka. Rysslands krig mot Ukraina och dess följd effekter har därefter skapat ännu större behov. Sammantaget så ökar antalet människor som lever i fattigdom och hungersnöd. Vi socialdemokrater vill, jämfört med regeringens aviserade nivå, förstärka biståndet de kommande åren för att på sikt återgå till enprocentsmålet.

Försvarsanslagen ska nå två procent av BNP och det civila försvaret ska förstärkas

Sverige är värt att försvara och vi socialdemokrater vill förstärka landets försvar. Anslagen till försvaret ska nå två procent av BNP till 2028. Socialdemokraterna kommer i denna budget, och i kommande budgetmotioner, att göra nödvändiga tillskott för att det ska uppfyllas. Det civila försvaret ska fortsätta byggas ut.

Biståndet och våra internationella åtaganden

Anslaget för internationellt utvecklingsarbete ska förstärkas med 2,5 miljarder kronor 2023. Neddragningen på de anslag som härrör till kvotflyktingar avvisas.

4. Finansiering

4.1. Skattepolitiken

I vårt Sverige finansierar vi välfärd och trygghet tillsammans. De senaste åren har inneburit stora prövningar för våra gemensamma åtaganden. Pandemin, kriget i Europa och den grova brottsligheten är kriser vi behöver ta oss an tillsammans. Kriserna vittnar om att vårt Sverige kan bättre. Behoven i Sverige växer samtidigt som inflationen leder till kostnadsökningar i välfärden. För att den gröna industriella revolutionen ska fortsätta krävs en fortsatt kraftsamling från samhället.

Det allvarliga säkerhetspolitiska läget gör att vi behöver fortsätta den kraftfulla upprustningen av vårt försvar. Det är ett mycket stort åtagande som är nödvändigt för att Sverige ska vara tryggt och säkert. När försvaret behöver resurser är det inte välfärden som ska stå med notan.

Istället för att låta välfärden ta notan, behöver vi stärka välfärden långsiktigt. Allt för många får vänta på vård för länge, för många unga mår dåligt, det är för mycket stök i skolan och för många skjutningar är ouppklarade. Välfärdens frontlinje sliter för att räcka till. Det är uppenbart för oss socialdemokrater att våra poliser, undersköterskor och socialsekreterare behöver fler kollegor.

För att bygga vårt Sverige bättre, behöver vi en stabil och långsiktig finansiering av våra gemensamma åtaganden och förstärkningen av försvaret behöver bäras rättvist.

När vi dessutom befinner oss i en inflationsekonomi, där de ökade kostnaderna redan syns på en allt skralare matsedel i skolan och på äldreboendet, blir finansiering än mer nödvändig. Flera av Sverigedemokraterna och regeringens skattesänkningar går inte att prioritera över behovet av finansiering och avvisas därför.

Inflationsekonomin kräver också en ansvarsfull ekonomisk politik, där vi tryggar den långsiktiga finansieringen av välfärden. Det är nu viktigt med en väl avvägd politik för att möta prishöjningarna, där vi inte driver på den inflation som urholkar lönerna. De högerkonservativa har valt väg i inflationsekonomin. De väljer åter igen stora skattesänkningar för de allra rikaste, på bekostnad av vår gemensamma trygghet och vår välfärd. Istället för att vi bär bördorna av inflationen jämnt, låter den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna inflationssäkra de högsta inkomsterna, samtidigt som löntagare förväntas vara återhållsamma. Det riskerar urholka förtroendet för hur vi finansierar välfärden och tryggheten.

Steg för steg vill vi istället öka legitimiteten för skattesystemet genom att säkerställa att välfärden och tryggheten finansieras efter bärkraft, samtidigt som vi försvårar för skattefusk och skatteundandragande.

Pausad uppräknig av skiktgränsen för höginkomsttagare

Skiktgränsen höjs kraftigt vid årsskiftet och höginkomsttagare får därmed en skattesänkning på mer än 10 000 kr per år med den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraternas budget. Även om regeringen och Sverigedemokraterna har justerat för andra indexeringar i skattesystemet låter de indexeringen av skiktgränsen för höginkomsttagare slå igenom fullt ut. Skiktgränsen för 2022 år är 540 700 kronor. Med regeringen och Sverigedemokraternas budget skulle skiktgränsen bli ca 598 500 kronor för 2023. Det är inte rätt prioritering i det här tuffa ekonomiska läget. Internationella bedömare är eniga i sina rekommendationer om att tvärt om stötta de med minst marginaler. Därför vill Socialdemokraterna pausa uppräknigen av skiktgränsen för 2023. Skiktgränsen för 2023 föreslås därmed uppgå till 540 700 kronor. Den offentligfinansiella effekten av att begränsa uppräknigen är 12,9 miljarder kronor⁷. Förslaget bör träda i kraft 1 januari 2023.

Reformerat reseavdrag och justerade avdrag för tjänsteresor och hemresor

I maj fanns en majoritet för ett reformerat reseavdraget för att göra det enklare, färdmedelsneutralt och för att ge det ska vara anpassat för att människor ska kunna bo och jobba i hela landet. Reformeringen av avdragets utformning hade behövt följas av en förstärkning av ersättningarna i budgeten, där vi hade velat höja den övre avståndsgränsen i systemet från 80 till 120 kilometer, höjt schablonbeloppet från motsvarande 18:50 till 25 kr per mil. Den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna har format en majoritet mot det nya systemet och det kommer därmed inte vara möjligt att göra de justeringar vi hade velat.

Tillfällig justering av subventionsgraden i det ordinarie rotavdraget till förmån för ett förhöjt särskilt rotavdrag för energieffektivisering

Nu behövs krafttag för att öka takten i energieffektiviseringen. Därför föreslår vi att ett tillfälligt förhöjt rotavdrag införs för samtliga energieffektiviserande åtgärder som föreslås i regeringens budget och för installation av solceller. För att inte spä på problemen med brist på kvalificerad arbetskraft i sektorn som riskerar att driva upp priserna sänker vi samtidigt subventionsgraden för övriga rotarbeten och för installation av solceller i grönt avdrag. Det innebär också att förslaget är offentligfinansierat neutralt. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.⁸

Försvårad skatteplanering för utländska aktieägare

För att minska möjligheten för utländska aktieägare att skatteplanera för att undvika svensk källskatt på utdelning föreslår vi att inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter som tilldelas i inlösen- och återköpsförfaranden behandlas som utdelning vid tilldelningen. De skattemässiga skillnader som har funnits vid kontant utdelning, inlösen- och återköpsförfaranden undanröjs genom förslaget. För att inköpsrätter ska behandlas på samma sätt som inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter föreslår vi att inköpsrätter behandlas som utdelning. Förslaget minskar möjligheten för utländska aktieägare att skatteplanera för att undvika svensk källskatt på utdelning. Förslaget bör träda i kraft 1 januari 2023.⁹

⁷ Riksdagens utredningstjänst

⁸ Riksdagens utredningstjänst

⁹ Skatteverkets promemoria ”Ändrad beskattning av inlösen- och återköpsförfaranden”

Stärkta förutsättningar för kontroll i F-skattesystemet

Skatteverket bör få bättre rättsliga förutsättningar att på ett mer effektivt sätt kunna följa upp dem som har godkänts för F-skatt. I vissa fall bör godkännande för F-skatt därför kunna tidsbegränsas, högre krav på skötsamhet bör kunna ställas och myndigheten bör få utökade möjligheter att återkalla ett godkännande vid brister och missbruk.

Förändringarna bedöms inte ha någon signifikant offentligfinansiell effekt och bör träda i kraft 1 oktober 2023.

Utred en beredskapsskatt

Förstärkningen av försvaret ska bäras av dem som har bäst ekonomiska förutsättningar. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på utformning av en ny beredskapsskatt, där ett första rimligt steg som en del av en sådan lösning vore att titta på regelverket kring 3:12 inför år 2024. Beredskapsskatten ska betalas av dem som har störst bärkraft. Den ska vara enkel att betala och administrera, svår att skatteplanera runt och ska bidra med finansiering till försvaret på ca 6-8 miljarder kronor. Förslaget bör i sin helhet träda i kraft 1 januari 2025.

Tabell 8. Skatteförändringar

Miljarder kronor

	2023	2024	2025
1111 – Statlig inkomstskatt	12,9	12,9	12,9
Avvisad uppräkningsgräns för skiktgränsen för statlig inkomstskatt till förmån för en normal uppräkningsgräns			
1210 - Arbetsgivaravgifter	0,10	0,20	0,20
Avvisad förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling ¹⁰			
1330 - Kupongskatt	0,59	0,59	0,59
Ändrad beskattning av inlösen- och återköpsförfaranden			
1140 – Skattereduktioner	-0,29	-0,29	-0,29
Avskaffad skatteflyfta för personer med sjuk- och aktivitetsersättning			
Energieffektivisering genom omprioritering i rot	0	0	0
1140 – Skattereduktioner	0,28	0,28	0,28
Avvisad förstärkt skattereduktion för installation av solceller till förmån för energieffektivisering genom omprioritering i rot			

¹⁰ Ger även effekt på 1320 – Skatt på företagsvinster med -20 mnkr 2023 samt -50 mnkr 2024 respektive 2025.

1450 – Övriga skatter på energi och miljö Avvisning av Ingen BNP-indexering av kemikalieskatten	0,04	0,08	0,11
1430 – Energiskatt Avvisad tillfälligt sänkt energiskatt på bensin och diesel samt följdändringar för lågbeskattad olja till förmån för en mer träffsäker tankrabatt	6,73	6,86	6,86
1410 – Mervärdesskatt Avvisad höjning av mervärdesskatten på vissa reparationer	-0,06	-0,08	-0,08
Totalt	20,29	20,54	20,57

Bilaga 1 – Reformtabell

Tabell A. Reformtabell

Vårt Sverige kan bättre

(mdr kr)	2023	2024	2025
----------	-------------	-------------	-------------

<u>Vårt Sverige möter lågkonjunkturen tillsammans</u>			
Ny tankrabatt med fokus på glesbygd	4,86		
Tillfälligt höjt barnbidrag och studiebidrag gymnasiet	1,45	-	-
Återställd vuxenutbildning (yrkesvux och yrkeshögskola) för att bättre möta behoven	1,11	1,09	1,09
Ytterligare fler utbildningsplatser	0,08	0,08	0,08
Avvisad besparing på folkbildningen	0,20	0,20	0,20
Avvisad besparing på arbetsmarknadspolitiken	1,50	-	-
Fler extratjänster och en förbättrad arbetsförmedling	1,10	1,10	1,10
Återstart kulturen	0,09	-	-
Fler servicekontor i hela landet för tillgänglighet i vikande konjunktur	0,05	0,05	0,05
Fortsatt höjda nivåer i a-kassan	5,82	6,35	6,64
Övriga accepterade satsningar från regeringens budget (äldre som jobbar, ESS, bostadsbidrag, reseavdrag, yrkesvux år 1, jordbruksdiesel)	4,29	3,15	3,11
<u>Vårt Sverige sätter välfärden främst</u>			
Fördubblade generella statsbidrag jämfört med regeringen	12,00	12,00	12,00
Permanentad och förstärkt personalsatsning i vården	0,85	2,95	2,95
VFU-platser sjuksköterskor	0,25	0,25	0,25
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	0,20	1,50	1,50
Förlängning äldreomsorgslyftet	-	1,70	1,70
Läromedelsutredningen, kvalitetsdialoger, nej till nedskärning grundskolan	0,12	0,14	0,14
Förstärkt likvärdighetsbidrag	1,00	1,90	1,90
Förbättrad sjukförsäkring genom en rättvisare sjukersättning	0,23	0,90	0,90
Avskaffad funkisskatt	0,29	0,29	0,29
Satsning på kulturskolan	0,10	0,10	0,10
Fortsatt fri entré statliga museer samt satsning Skansen	0,12	0,12	0,12
Idrottssatsning	0,10	0,10	0,10
Övriga accepterade satsningar från regeringens budget (inkl undantag sjukpenningen, lärarsatsningar, vård på landsbygd)	2,11	2,20	2,30
<u>Vårt Sverige skyndar på klimatomställningen</u>			
Energieffektivisering genom omprioritering i ROT-avdraget	-	-	-
Fortsatt sänkt moms för reparationer	0,06	0,08	0,08
Gratis kollektivtrafik för unga	0,50	0,50	0,50
Satsning tillståndprocesser (särskilt havsbaserad vindkraft)	0,03	0,03	0,06
Kompensation till skogsägare, gröna jobb och skydd av värdefull natur	0,68	0,68	0,97
Energieffektiviseringsstöd för flerbostadshus	0,37	0,73	1,10
Klimatpremie för omställning fordonsflotta	0,40	0,40	0,40
Förstärkning av Klimatklivet	-	-	0,90
Förstärkning av Industriklivet	0,60	0,60	0,60
Utbyggd laddinfrastruktur	0,54	1,61	1,12
Övriga accepterade förändringar från regeringens budget (avfallsförbränningsskatt m.m.)	1,10	1,25	1,27
<u>Vårt Sverige bygger trygghet tillsammans</u>			

Utbyggnad Polismyndigheten	0,90	1,21	1,17
Förstärkt rättsväende	0,31	0,46	0,66
Övriga accepterade satsningar inkl Säpo och Kriminalvården	1,13	1,71	3,70
Bekämpa arbetslivskriminalitet och förbättrade arbetsmiljökontroller	0,10	0,10	0,10
Förstärkt Socialtjänst med fler socialsekreterare	0,50	0,50	0,50
Ökad ordning och reda i folkbokföringen	0,08	0,17	0,17
<i>Vårt Sverige är säkert i en orolig tid</i>			
Bistånd	2,50	2,80	3,15
Fortsatt mottagande av kvotflyktingar	0,44	1,08	1,42
Utbyggt försvar	4,26	8,77	9,09
Kustbevakningen	0,03	0,27	0,25
Civilt försvar	0,91	1,28	1,39
<i>Övrigt</i>			
Övrigt (nationellt språkcentrum, distriktsveterinärer, rennäring m.m.)	0,03	0,01	0,04
Övrigt accepterat (infra, vaccin, klimatbonus rättsliga biträden m.m.)	5,47	- 2,16	- 5,35
Summa reformer	58,85	58,25	59,80
<i>Finansiering</i>			
Avvisad uppräknings av skiktgräns för höginkomsttagare	12,90	12,90	12,90
Försvårad skatteplanering för utländska aktieägare	0,59	0,59	0,59
Accepterad slopad skattenedsättning datorhallar	0,14	0,28	0,28
Del av biståndet som inte återförs	4,79	6,71	9,57
Summa finansiering	18,42	20,48	23,34
Utnyttjat reformutrymme	40,43	37,77	36,46
Regeringens utnyttjade reformutrymme	40,43	39,88	38,03
Diff (+ = stramare)	0,00	2,11	1,57

Bilaga 2 – Förslag till utgiftsramar för 2023

Tabell B.

Förslag till utgiftsramar 2023

Tusental kronor

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
01 Rikets styrelse	18 270 004	-385 000
02 Samhällsekonomi och finansförvaltning	19 021 399	50 000

03	Skatt, tull och exekution	12 923 291	±0
04	Rättsväsendet	68 305 854	±0
05	Internationell samverkan	2 094 669	±0
06	Försvar och samhällets krisberedskap	93 952 930	±0
07	Internationellt bistånd	47 206 227	2 500 000
08	Migration	16 019 745	-20 000
09	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	110 429 732	300 000
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	106 427 304	230 000
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	55 394 136	±0
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	105 159 584	6 312 000
13	Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	5 565 206	327 000
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	90 103 686	1 730 000
15	Studiestöd	27 912 395	±0
16	Utbildning och universitetsforskning	94 991 971	1 376 000
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 667 948	600 000
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 099 158	367 000
19	Regional utveckling	4 534 201	±0
20	Allmän miljö- och naturvård	19 542 691	640 000
21	Energi	4 944 849	-367 000
22	Kommunikationer	78 952 417	500 000
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 373 352	130 000
24	Näringsliv	11 407 773	±0
25	Allmänna bidrag till kommuner	157 545 359	6 000 000
26	Statsskuldräntor m.m.	13 155 200	±0
27	Avgiften till Europeiska unionen	45 869 852	±0
Summa utgiftsområden		1 251 870 933	20 290 000
Minskning av anslagsbehållningar inkl. SSR		-4 392 792	±0
Summa utgifter		1 247 478 141	20 290 000
Riksgäldskontorets nettoutlåning		-52 379 301	±0
Kassamässig korrigering		370 837	±0
Summa		1 195 469 677	20 290 000

Bilaga 3 – Förslag till utgiftsramar för 2024 och 2025

Tabell C.

Förslag till utgiftsramar 2024-2025

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från regeringen		
	2024	2025	
01	Rikets styrelse	-785	-740
02	Samhällsekonomi och finansförvaltning	50	50
03	Skatt, tull och exekution	±0	±0
04	Rättsväsendet	±0	±0

05	Internationell samverkan	±0	±0
06	Försvar och samhällets krisberedskap	±0	±0
07	Internationellt bistånd	2 831	3 154
08	Migration	±0	±0
09	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	3 869	2 183
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	900	900
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	±0	±0
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	±0	±0
13	Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	700	919
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	483	596
15	Studiestöd	±0	±0
16	Utbildning och universitetsforskning	2 256	2 256
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	500	500
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	734	1 100
19	Regional utveckling	±0	±0
20	Allmän miljö- och naturvård	640	1 830
21	Energi	-358	-358
22	Kommunikationer	500	500
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	110	110
24	Näringsliv	±0	±0
25	Allmänna bidrag till kommuner	6 000	6 000
26	Statsskuldräntor m.m.	±0	±0
27	Avgiften till Europeiska unionen	±0	±0
Summa utgiftsområden		18 430	19 000
Minskning av anslagsbehållningar inkl. SSR		±0	±0
Summa utgifter		18 430	19 000
Riksgäldskontorets nettoutlåning		±0	±0
Kassamässig korrigerering		±0	±0
Summa		18 430	19 000

Bilaga 4 – Beräkningar av statens inkomster 2023

Tabell D.

Inkomster

Tusental kronor

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1100 Direkta skatter på arbete	738 820 481	12 890 000
1111 Statlig inkomstskatt	53 723 921	12 900 000
1115 Kommunal inkomstskatt	881 308 597	±0
1120 Allmän pensionsavgift	151 593 946	±0
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	-347 805 983	-10 000

1200 Indirekta skatter på arbete	711 505 613	120 000
1210 Arbetsgivaravgifter	697 492 373	120 000
1240 Egenavgifter	12 664 870	±0
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-48 492 443	±0
1270 Särskild löneskatt	57 769 404	±0
1280 Nedsättningar	-8 538 232	±0
1290 Tjänstegrupppliv	609 641	±0
1300 Skatt på kapital	345 261 868	570 000
1310 Skatt på kapital, hushåll	77 585 859	±0
1320 Skatt på företagsvinster	178 077 471	-20 000
1330 Kupongskatt	10 146 640	590 000
1340 Avkastningsskatt	19 323 373	±0
1350 Fastighetsskatt	37 959 490	±0
1360 Stämpelskatt	14 612 035	±0
1390 Riskskatt för kreditinstitut	7 557 000	±0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	735 754 854	6 710 000
1410 Mervärdesskatt	594 498 829	-60 000
1420 Skatt på alkohol och tobak	30 364 205	±0
1430 Energiskatt	47 252 516	6 730 000
1440 Koldioxidskatt	22 468 217	±0
1450 Övriga skatter på energi och miljö	8 045 910	40 000
1470 Skatt på vägtrafik	25 226 695	±0
1480 Övriga skatter	7 898 482	±0
1500 Skatt på import	9 434 324	±0
1600 Restförda och övriga skatter	13 366 208	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	-9 434 324	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	2 544 709 024	20 290 000
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 216 502 231	±0
Statens skatteintäkter (periodiserat)	1 328 206 793	20 290 000
1900 Periodiseringar	-15 533 163	±0
1000 Statens skatteinkomster	1 312 673 630	20 290 000
Övriga inkomster (kassamässigt)	-33 200 417	±0
2000 Inkomster av statens verksamhet	42 613 203	±0
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000 000	±0
4000 Återbetalning av lån	527 980	±0

5000 Kalkylmässiga inkomster	19 134 000	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	32 477 456	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-132 953 056	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	1 279 473 213	20 290 000

Bilaga 5 – Beräkningar av statens inkomster 2024 och 2025

Tabell E.

Inkomster 2024-2025

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	
	2024	2025
1100 Direkta skatter på arbete	12 890	12 890
1111 Statlig inkomstskatt	12 900	12 900
1115 Kommunal inkomstskatt	±0	±0
1120 Allmän pensionsavgift	±0	±0
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	-10	-10

1200 Indirekta skatter på arbete	250	250
1210 Arbetsgivaravgifter	250	250
1240 Egenavgifter	±0	±0
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	±0	±0
1270 Särskild löneskatt	±0	±0
1280 Nedsättningar	±0	±0
1290 Tjänstegruppliv	±0	±0
1300 Skatt på kapital	540	540
1310 Skatt på kapital, hushåll	±0	±0
1320 Skatt på företagsvinster	-50	-50
1330 Kupongskatt	590	590
1340 Avkastningsskatt	±0	±0
1350 Fastighetskatt	±0	±0
1360 Stämpelskatt	±0	±0
1390 Riskskatt för kreditinstitut	±0	±0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	6 860	6 890
1410 Mervärdesskatt	-80	-80
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	±0
1430 Energiskatt	6 860	6 860
1440 Koldioxidskatt	±0	±0
1450 Övriga skatter på energi och miljö	80	110
1470 Skatt på vägtrafik	±0	±0
1480 Övriga skatter	±0	±0
1500 Skatt på import	±0	±0
1600 Restförda och övriga skatter	±0	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	20 540	20 570
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	±0	±0
Statens skatteintäkter (periodiserat)	20 540	20 570
1900 Periodiseringar	±0	±0
1000 Statens skatteinkomster	20 540	20 570
Övriga inkomster (kassamässigt)	±0	±0
2000 Inkomster av statens verksamhet	±0	±0
3000 Inkomster av försåld egendom	±0	±0
4000 Återbetalning av lån	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	±0

6000 Bidrag m.m. från EU	±0	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	20 540	20 570

Bilaga 6 – Offentliga finanser

Tabell F.

Utgiftstak för staten

Miljoner kronor - avvikelse från regeringen

	2023	2024	2025
Takbegränsade utgifter	20 290	18 430	19 000
Budgeteringsmarginal	-20 290	-18 430	-19 000
Utgiftstak för staten	±0	±0	±0

Kommunsektorns finanser

Miljoner kronor - avvikelse från regeringen

	2023	2024	2025
Kommunernas inkomster	8 075	13 230	11 630
Kommunal inkomstskatt	±0	±0	±0
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	±0	±0

Statsbidrag under utgiftsområde 25	6 000	6 000	6 000
därav ekonomiska regleringar	±0	±0	±0
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	2 075	7 230	5 630
Utgifter	±0	±0	±0
Finansiellt sparande i kommunsektorn	8 075	13 230	11 630

Den offentliga sektorns finanser

Miljoner kronor - avvikelser från regeringen

	2023	2024	2025
Offentlig sektors inkomster	20 290	20 540	20 570
Offentlig sektors utgifter	12 215	5 200	7 370
Finansiellt sparande i offentlig sektor	8 075	15 340	13 200
Staten	±0	2 110	1 570
Ålderspensionssystemet	±0	±0	±0
Kommunsektorn	8 075	13 230	11 630
Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)	0,31 %	0,61 %	1,59 %

Statens budgetsaldo och statskulden

Miljoner kronor - avvikelser från regeringen

	2023	2024	2025
Inkomster i statens budget	20 290	20 540	20 570
därav inkomster av försåld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	20 290	18 430	19 000
därav statskultsräntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigerig	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	±0	2 110	1 570
Statsskuld vid årets slut	±0	-2 110	-3 680

Inkomster i statens budget

Miljoner kronor - avvikelser från regeringen

	2023	2024	2025
Direkta skatter på arbete	12 890	12 890	12 890
Indirekta skatter på arbete	120	250	250
Skatt på kapital	570	540	540
Skatt på konsumtion och insatsvaror	6 710	6 860	6 890
Offentliga sektorns skatteintäkter	20 290	20 540	20 570
avgår skatter till andra sektorer	±0	±0	±0
Statens skatteintäkter	20 290	20 540	20 570
Periodiseringar	±0	±0	±0
Statens skatteinkomster	20 290	20 540	20 570
Övriga inkomster	±0	±0	±0
Inkomster i statens budget	20 290	20 540	20 570

Bilaga 7 – Utgiftsramar per utgiftsområde för 2023-2025

Tabell G

Utgiftsområde 1

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 01 Rikets styrelse

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	167 903	±0
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	1 004 077	±0
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	996 390	±0
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	210 000	±0
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	127 126	±0
2:5 Riksrevisionen	359 118	±0
3:1 Sametinget	59 676	±0
		46

4:1 Regeringskansliet m.m.	9 584 123	-400 000
5:1 Länsstyrelserna m.m.	3 760 438	15 000
6:1 Allmänna val och demokrati	149 840	±0
6:2 Justitiekanslern	80 863	±0
6:3 Integritetsskyddsmyndigheten	172 794	±0
6:4 Valmyndigheten	60 164	±0
6:5 Stöd till politiska partier	169 200	±0
6:6 Institutet för mänskliga rättigheter	50 518	±0
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	207 771	±0
7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	20 000	±0
8:1 Mediestöd	1 010 519	±0
8:2 Myndigheten för press, radio och tv	48 174	±0
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	31 310	±0
Summa	18 270 004	-385 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 01 Rikets styrelse

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 01 Rikets styrelse			
4:1 Regeringskansliet m.m.	-400	-800	-800
5:1 Länsstyrelserna m.m.	15	15	30
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	±0	±0	30
Summa	-385	-785	-740

Utgiftsområde 2

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 02 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statskontoret	108 272	±0
1:2 Kammarkollegiet	118 318	±0
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	23 050	±0
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	1 693	±0
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	15 206 904	±0
1:6 Finanspolitiska rådet	11 035	±0
1:7 Konjunkturinstitutet	78 255	±0
1:8 Ekonomistyrningsverket	211 395	±0
1:9 Statistiska centralbyrån	608 582	±0

1:10 Bidragsfastigheter	290 000	±0
1:11 Finansinspektionen	788 347	±0
1:12 Riksgäldskontoret	364 014	±0
1:13 Bokföringsnämnden	14 138	±0
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	110 116	±0
1:15 Statens servicecenter	915 068	50 000
1:16 Finansmarknadsforskning	59 953	±0
1:17 Upphandlingsmyndigheten	112 259	±0
Summa	19 021 399	50 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 02 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 02 Samhällsekonomi och finansförvaltning			
1:15 Statens servicecenter	50	50	50
Summa	50	50	50

Utgiftsområde 3

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 03 Skatt, tull och exekution

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Skatteverket	8 199 362	±0
1:2 Tullverket	2 588 670	±0
1:3 Kronofogdemyndigheten	2 135 259	±0
Summa	12 923 291	±0

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 03 Skatt, tull och exekution

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 03 Skatt, tull och exekution			

Summa

±0

±0

±0

Utgiftsområde 4
Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 04 Rättsväsendet

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Polismyndigheten	37 043 384	±0
1:2 Säkerhetspolisen	2 060 983	±0
1:3 Åklagarmyndigheten	2 302 661	±0
1:4 Ekobrottsmyndigheten	952 757	±0
1:5 Sveriges Domstolar	7 051 168	±0
1:6 Kriminalvården	13 383 310	±0
1:7 Brottsförebyggande rådet	231 644	±0
1:8 Rättsmedicinalverket	587 265	±0
1:9 Brottsoffermyndigheten	53 390	±0
1:10 Ersättning för skador på grund av brott	221 953	±0
1:11 Rättsliga biträden m.m.	3 961 357	±0
1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	94 987	±0

1:13	Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	19 174	±0
1:14	Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	100 157	±0
1:15	Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	28 231	±0
1:16	Domarnämnden	11 433	±0
1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	202 000	±0
Summa		68 305 854	±0

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 04 Rättsväsendet

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 04 Rättsväsendet			
Summa	±0	±0	±0

Utgiftsområde 5

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 05 Internationell samverkan

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 333 554 ±0
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	183 294 ±0
1:3	Nordiskt samarbete	13 595 ±0
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	4 826 ±0
1:5	Inspektionen för strategiska produkter	114 404 ±0
1:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	79 358 ±0
1:7	Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28 402 ±0
1:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	19 175 ±0
1:9	Svenska institutet	132 371 ±0
1:10	Information om Sverige i utlandet	15 475 ±0
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	170 215 ±0

Summa	2 094 669	±0
--------------	------------------	-----------

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 05 Internationell samverkan

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 05 Internationell samverkan			
Summa	±0	±0	±0

Utgiftsområde 6

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	51 453 048	±0
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	1 501 512	±0
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	27 949 405	±0
1:4 Forskning och teknikutveckling	951 905	±0
1:5 Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	11 638	±0
1:6 Totalförsvarets plikt- och prövningsverk	351 386	±0
1:7 Officersutbildning m.m.	268 034	±0
1:8 Försvarets radioanstalt	1 927 077	±0
1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut	262 457	±0
1:10 Nämnder m.m.	7 286	±0
1:11 Försvarets materielverk	3 204 537	±0
1:12 Försvarsunderrättelsedomstolen	10 984	±0
1:13 Myndigheten för Totalförvarsanalys	50 000	±0
2:1 Kustbevakningen	1 488 971	±0

2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	506 850	±0
2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	27 580	±0
2:4	Krisberedskap	1 380 608	±0
2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	426 671	±0
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 480 372	±0
2:7	Statens haverikommission	49 611	±0
2:8	Myndigheten för psykologiskt försvar	124 066	±0
2:9	Rakel Generation 2	62 694	±0
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	456 238	±0
Summa		93 952 930	±0

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap			
Summa	±0	±0	±0

Utgiftsområde 7

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 07 Internationellt bistånd

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen	
1:1	Biståndsverksamhet	45 297 746	2 360 000
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 612 297	122 030
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	16 889	670
1:4	Folke Bernadotteakademin	208 199	17 300
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	50 000	±0
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	21 096	±0
Summa		47 206 227	2 500 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 07 Internationellt bistånd

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen			
	2023	2024	2025	
Utgiftsområde 07 Internationellt bistånd				
1:1	Biståndsverksamhet	2 360	2 680	3 000

1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	122	128	130
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	1	1	1
1:4 Folke Bernadotteakademin	17	23	23
Summa	2 500	2 831	3 154

Utgiftsområde 8

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 08 Migration

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Migrationsverket	4 718 546	±0
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	9 060 000	±0
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	143 013	-20 000
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	779 576	±0
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	200 800	±0
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	291 158	±0
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	326 202	±0
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	500 450	±0
Summa	16 019 745	-20 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 08 Migration

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025

Utgiftsområde 08 Migration

1:3 Migrationspolitiska åtgärder	-20	±0	±0
Summa	-20	±0	±0

Utgiftsområde 9**Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg***Tusental kronor*

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Socialstyrelsen	815 421	±0
1:2 Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	92 070	±0
1:3 Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	161 782	±0
1:4 Tandvårdsförmåner	7 367 141	±0
1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna	34 355 000	±0
1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	18 128 486	±0
1:7 Sjukvård i internationella förhållanden	511 409	±0
1:8 Bidrag till psykiatri	2 092 643	±0
1:9 Läkemedelsverket	162 922	±0
1:10 E-hälsomyndigheten	122 129	±0
1:11 Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna	3 000 000	±0
1:12 Inspektionen för vård och omsorg	799 791	±0
2:1 Folkhälsomyndigheten	551 054	-5 000
2:2 Insatser för vaccinberedskap	120 500	±0
2:3 Bidrag till WHO	46 665	±0
2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar	125 502	±0

2:5	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	143 304	±0
2:6	Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga	50 000	-50 000
2:7	Stöd för att förebygga ohälsa och ensamhet bland äldre	145 000	-145 000
3:1	Myndigheten för delaktighet	65 808	±0
3:2	Bidrag till funktionshindersorganisationer	188 742	±0
4:1	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	35 614	±0
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	778 714	±0
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	264 395	±0
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	24 590 527	±0
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	11 520 490	±0
4:6	Statens institutionsstyrelse	1 934 179	±0
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	1 257 451	500 000
4:8	Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	39 060	±0
5:1	Barnombudsmannen	27 181	±0
5:2	Barnets rättigheter	62 261	±0
6:1	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	54 988	±0
6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	819 503	±0
Summa		110 429 732	300 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg			
1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	±0	2 525	900
2:1 Folkhälsomyndigheten	-5	-25	-25
2:6 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga	-50	-731	-792
2:7 Stöd för att förebygga ohälsa och ensamhet bland äldre	-145	-100	-100
4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	±0	1 700	1 700
4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	500	500	500
Summa	300	3 869	2 183

Utgiftsområde 10

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	45 645 099	±0
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	45 422 161	230 000
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 357 000	±0
1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	2 316 000	±0
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	35 792	±0
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 491 700	±0
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	809 604	±0
2:1 Försäkringskassan	9 276 970	±0
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	72 978	±0
Summa	106 427 304	230 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning			

1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	230	900	900
Summa	230	900	900

Utgiftsområde 11

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Garantipension till ålderspension	25 629 100	±0
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	8 580 400	±0
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	13 448 100	±0
1:4 Äldreförsörjningsstöd	1 105 400	±0
1:5 Inkomstpensionstillägg	5 926 000	±0
2:1 Pensionsmyndigheten	705 136	±0
Summa	55 394 136	±0

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom			
Summa	±0	±0	±0

Utgiftsområde 12

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Barnbidrag	33 389 255	1 452 000
1:2 Föräldraförsäkring	49 662 693	±0
1:3 Underhållsstöd	2 897 838	±0
1:4 Adoptionsbidrag	14 784	±0
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	1 081 900	±0
1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	4 485 381	±0
1:7 Pensionsrätt för barnår	9 063 100	±0
1:8 Bostadsbidrag	4 564 633	±0
99:1 Kompensation för höga drivmedelskostnader	±0	4 860 000
Summa	105 159 584	6 312 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn			
1:1 Barnbidrag	1 452	±0	±0
99:1 Kompensation för höga drivmedelskostnader	4 860	±0	±0

Summa	6 312	±0	±0
--------------	--------------	-----------	-----------

Utgiftsområde 13

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Etableringsåtgärder	112 030	±0
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	4 132 083	327 000
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	134 607	±0
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	100 919	±0
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	705 039	±0
3:2 Jämställdhetsmyndigheten	72 365	±0
3:3 Bidrag för kvinnors organisering	48 163	±0
4:1 Åtgärder mot segregation	260 000	±0
Summa	5 565 206	327 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering			
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	327	700	919
Summa	327	700	919

Utgiftsområde 14

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 591 264	100 000
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	38 432 392	±0
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	6 926 037	2 535 000
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	20 830 367	±0
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	131 059	±0
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	2 414 000	±0
1:7 Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	550 000	±0
1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	43 666	±0
1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	81 327	±0
1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet	59 956	±0
1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8 303	±0
1:12 Bidrag till lönegarantiersättning	1 678 000	±0
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	8 129 311	-1 100 000
1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 119 813	95 000
1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	1 000 000	±0
2:1 Arbetsmiljöverket	819 020	100 000
2:2 Arbetsdomstolen	35 798	±0
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722	±0
2:4 Medlingsinstitutet	57 683	±0

2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	49 968	±0
2:6	Regional skyddsombudsverksamhet	112 000	±0
Summa		90 103 686	1 730 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv			
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	100	100	100
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	2 535	1 106	1 138
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	-1 100	-1 100	-1 100
1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	95	277	358
2:1 Arbetsmiljöverket	100	100	100
Summa	1 730	483	596

Utgiftsområde 15 Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 15 Studiestöd

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Studiehjälp	4 499 895	±0
1:2 Studiemedel	19 738 606	±0
1:3 Omställningsstudiestöd	1 360 000	±0
1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor	734 890	±0
1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	62 150	±0
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	27 000	±0
1:7 Studiestartsstöd	400 000	±0
1:8 Centrala studiestödsnämnden	1 071 379	±0
1:9 Överklagandenämnden för studiestöd	18 475	±0
Summa	27 912 395	±0

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 15 Studiestöd

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 15 Studiestöd			
Summa	±0	±0	±0

Utgiftsområde 16
Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens skolverk	1 319 762	86 000
1:2 Statens skolinspektion	546 884	±0
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	803 307	±0
1:4 Sameskolstyrelsen	59 667	±0
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 906 193	-899 500
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	259 837	±0
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	4 999 000	±0
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	200 720	±0
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	112 082	±0
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	1 151 526	±0
1:11 Skolforskningsinstitutet	25 714	±0
1:12 Praktisknära skolforskning	36 043	±0
1:13 Bidrag till lärarlöner	4 875 000	±0
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	203 418	±0
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och	6 658 000	1 000 000

	kunskapsutveckling		
1:16	Bidrag till vissa studier	17 525	±0
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 994 422	1 000 500
1:18	Myndigheten för yrkeshögskolan	140 761	±0
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 754 236	104 000
2:1	Universitetskanslersämbetet	173 509	±0
2:2	Universitets- och högskolerådet	243 502	±0
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 028 199	11 000
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 366 674	±0
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 350 343	6 000
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 466 462	±0
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 379 997	7 000
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 767 794	±0
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 964 583	5 000
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 803 777	±0
2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 592 610	±0
2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 249 048	±0
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 745 359	4 000
2:14	Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 081 958	±0
2:15	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	802 164	2 000
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 773 802	±0
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 327 305	33 000
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 869 222	±0
2:19	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	761 365	3 000
2:20	Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	439 523	±0
2:21	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	774 514	±0
2:22	Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	289 358	±0
2:23	Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 204 546	±0
2:24	Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	395 801	±0
2:25	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	899 925	±0

2:26	Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	326 772	±0
2:27	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	637 737	±0
2:28	Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	291 374	±0
2:29	Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 078 634	±0
2:30	Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	304 322	±0
2:31	Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	695 645	±0
2:32	Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	286 544	±0
2:33	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	286 053	4 000
2:34	Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	111 348	±0
2:35	Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	218 801	±0
2:36	Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	56 410	±0
2:37	Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	124 960	±0
2:38	Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	35 379	±0
2:39	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	569 707	2 000
2:40	Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	107 553	±0
2:41	Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	488 276	±0
2:42	Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	110 949	±0
2:43	Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	528 472	±0
2:44	Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	117 807	±0
2:45	Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	461 501	±0
2:46	Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	104 587	±0
2:47	Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 061	1 000
2:48	Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	100 773	±0
2:49	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	353 644	3 000
2:50	Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	67 509	±0
2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	425 654	±0
2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	94 996	±0

2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	182 851	±0
2:54	Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22 530	±0
2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	70 663	±0
2:56	Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	13 217	±0
2:57	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	147 358	±0
2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22 667	±0
2:59	Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	480 644	±0
2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	127 207	±0
2:61	Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	39 680	±0
2:62	Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	39 611	±0
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 848 585	±0
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	1 003 999	4 000
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	578 029	±0
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 815 236	±0
2:67	Särskilda bidrag inom högskoleområdet	67 780	±0
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 380 846	±0
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420 061	±0
3:3	Vetenskapsrådet: Förvaltning	197 631	±0
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 297 356	±0
3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning	46 759	±0
3:6	Institutet för rymdfysik	63 310	±0
3:7	Kungl. biblioteket	435 537	±0
3:8	Polarforskningssektariatet	67 414	±0
3:9	SUNET	49 183	±0
3:10	Överklagandenämnden för etikprövning	5 465	±0
3:11	Etikprövningsmyndigheten	51 758	±0
3:12	Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	9 330	±0
3:13	Särskilda utgifter för forskningsändamål	87 995	±0
3:14	Gentekniknämnden	4 850	±0
4:1	Internationella program	81 589	±0
4:2	Avgift till Unesco och ICCROM	32 186	±0
4:3	Kostnader för Svenska Unescorådet	11 096	±0
4:4	Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	32 643	±0
Summa		94 991 971	1 376 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

Avvikelse från regeringen		
2023	2024	2025

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

1:1 Statens skolverk	86	106	106
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	-899	-919	-919
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	1 000	1 900	1 900
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	1 001	985	985
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	104	104	104
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	11	11	11
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	6	6	6
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	7	7	7
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	5	5	5
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	4	4	4
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2	2	2
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	33	33	33
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	3	3	3
2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	4	4	4
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2	2	2
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1	1	1
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	3	3	3
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	4	±0	±0
Summa	1 376	2 256	2 256

Utgiftsområde 17

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens kulturråd	71 187	±0
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	532 082	150 000
1:3 Skapande skola	201 464	±0
1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	45 153	±0
1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9 852	±0
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet	1 700 935	±0
1:7 Myndigheten för kulturanalys	18 659	±0
2:1 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 131 287	±0
2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	251 614	±0
2:3 Statens musikverk	98 521	±0
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	205 735	±0
3:2 Myndigheten för tillgängliga medier	133 363	±0
3:3 Institutet för språk och folkminnen	74 001	±0
4:1 Statens konstråd	11 347	±0
4:2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	42 947	±0
4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor	11 844	±0
4:4 Bidrag till bild- och formområdet	46 069	±0
5:1 Konstnärsnämnden	23 702	±0
5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	568 530	40 000
6:1 Riksarkivet	455 002	±0
7:1 Riksantikvarieämbetet	291 835	±0

7:2	Bidrag till kulturmiljövård	276 042	±0
7:3	Kyrkoantikvarisk ersättning	460 000	±0
7:4	Bidrag till arbetslivsmuseer	8 000	±0
8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 406 004	100 000
8:2	Centrala museer: Stiftelser	273 714	10 000
8:3	Bidrag till vissa museer	79 718	±0
8:4	Forum för levande historia	50 757	±0
8:5	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80	±0
9:1	Myndigheten för stöd till trossamfund	16 600	±0
9:2	Stöd till trossamfund	81 919	±0
10:1	Filmstöd	553 444	±0
11:1	Sändningar av TV Finland	9 671	±0
11:2	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	3 488	±0
11:3	Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	533	±0
11:4	Statens medieråd	24 401	±0
11:5	Stöd till taltidningar	48 456	±0
12:1	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	59 690	±0
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	290 680	±0
12:3	Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	22 000	±0
13:1	Stöd till idrotten	2 091 811	100 000
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	52 164	±0
13:3	Stöd till friluftorganisationer	97 785	±0
13:4	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	±0
13:5	Insatser för den ideella sektorn	123 758	±0
14:1	Bidrag till folkbildningen	4 337 783	200 000
14:2	Bidrag till tolkutbildning	48 831	±0
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	30 000	±0
14:4	Särskilt utbildningsstöd	202 158	±0
15:1	Spelinspektionen	78 332	±0
Summa		16 667 948	600 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen			
	2023	2024	2025	
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid				
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	150	100	100
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	40	±0	±0
8:1	Centrala museer: Myndigheter	100	100	100
8:2	Centrala museer: Stiftelser	10	±0	±0
13:1	Stöd till idrotten	100	100	100
14:1	Bidrag till folkbildningen	200	200	200
Summa		600	500	500

Utgiftsområde 18

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Bostadspolitisk utveckling	35 600	±0
1:2 Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	12 500	±0
1:3 Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	43 000	±0
1:4 Boverket	288 029	±0
1:5 Statens geotekniska institut	54 369	±0
1:6 Lantmäteriet	721 241	±0
1:7 Energieffektivisering av flerbostadshus	350 000	367 000
1:8 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	4 320 000	±0
2:1 Konsumentverket	171 338	±0
2:2 Allmänna reklamationsnämnden	54 447	±0
2:3 Fastighetsmäklarinspektionen	31 951	±0
2:4 Åtgärder på konsumentområdet	13 559	±0
2:5 Bidrag till miljömärkning av produkter	3 124	±0
Summa	6 099 158	367 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik			

1:7 Energieffektivisering av flerbostadshus	367	734	1 100
Summa	367	734	1 100

Utgiftsområde 19

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 19 Regional utveckling

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Regionala utvecklingsåtgärder	1 993 337	±0
1:2 Transportbidrag	450 864	±0
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	1 440 000	±0
1:4 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021-2027	650 000	±0
Summa	4 534 201	±0

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 19 Regional utveckling

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 19 Regional utveckling			
Summa	±0	±0	±0

Utgiftsområde 20

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Naturvårdsverket	620 648	±0
1:2 Miljöövervakning m.m.	391 714	40 000
1:3 Åtgärder för värdefull natur	1 130 035	250 000
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	1 087 568	-340 000
1:5 Miljöforskning	96 825	±0
1:6 Kemikalieinspektionen	311 404	±0
1:7 Avgifter till internationella organisationer	285 631	±0
1:8 Klimatbonus	5 955 000	±0
1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	283 581	±0
1:10 Klimatanpassning	140 000	±0
1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 244 565	±0
1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar	169 100	±0
1:13 Internationellt miljösamarbete	37 400	±0
1:14 Skydd av värdefull natur	1 170 500	290 000
1:15 Havs- och vattenmyndigheten	317 723	±0
1:16 Klimatinvesteringar	3 055 000	±0
1:17 Klimatpremier	462 000	400 000
1:18 Industriklivet	1 354 000	±0
1:19 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	115 000	±0
1:20 Driftstöd för bio-CCS	25 000	±0
1:21 Kompetenslyft för klimatomställningen	50 200	±0
2:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	132 389	±0
2:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 107 408	±0
Summa	19 542 691	640 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård			
1:2 Miljöövervakning m.m.	40	40	40
1:3 Åtgärder för värdefull natur	250	250	250
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	-340	-340	-340
1:14 Skydd av värdefull natur	290	290	580
1:16 Klimatinvesteringar	±0	±0	900
1:17 Klimatpremier	400	400	400
Summa	640	640	1 830

Utgiftsområde 21 Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens energimyndighet	452 970	±0
1:2 Insatser för energieffektivisering	397 000	-367 000
1:3 Insatser för fossilfri elproduktion	21 000	±0
1:4 Energiforskning	1 417 723	±0
1:5 Energimarknadsinspektionen	209 401	±0
1:6 Elberedskap	453 000	±0
1:7 Avgifter till internationella organisationer	25 328	±0
1:8 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m.m	155 000	±0
1:9 Elsäkerhetsverket	73 427	±0
1:10 Laddinfrastruktur	1 090 000	±0
1:11 Biogasstöd	650 000	±0
Summa	4 944 849	-367 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 21 Energi

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 21 Energi			
1:2 Insatser för energieffektivisering	-367	-358	-358
Summa	-367	-358	-358

Utgiftsområde 22

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 22 Kommunikationer

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	34 468 391	±0
1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	30 950 890	±0
1:3 Trafikverket	1 455 481	±0
1:4 Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål	533 308	±0
1:5 Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur	62 284	±0
1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser	151 013	±0
1:7 Trafikavtal	1 098 000	±0
1:8 Viss internationell verksamhet	30 557	±0
1:9 Statens väg- och transportforskningsinstitut	83 179	±0
1:10 Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	550 000	±0
1:11 Trängselskatt i Stockholm	1 648 987	±0
1:12 Transportstyrelsen	2 407 440	500 000
1:13 Trafikanalys	70 527	±0
1:14 Trängselskatt i Göteborg	920 705	±0
1:15 Sjöfartsstöd	1 600 000	±0
1:16 Internationell tågtrafik	95 000	±0
1:17 Infrastruktur för flygtrafiktjänst	351 000	±0
1:18 Lån till körkort	151 466	±0
1:19 Obemannad luftfart	30 000	±0
2:1 Post- och telestyrelsen	119 862	±0
2:2 Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	131 278	±0

2:3	Grundläggande betaltjänster	25 037	±0
2:4	Informationsteknik och telekommunikation	90 844	±0
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 549 014	±0
2:6	Myndigheten för digital förvaltning	162 410	±0
2:7	Digital förvaltning	215 744	±0
Summa		78 952 417	500 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 22 Kommunikationer

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 22 Kommunikationer			
1:12 Transportstyrelsen	500	500	500
Summa	500	500	500

Utgiftsområde 23

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Skogsstyrelsen	533 764	50 000
1:2 Insatser för skogsbruket	594 373	50 000
1:3 Statens veterinärmedicinska anstalt	171 348	±0
1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet	116 041	15 000
1:5 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	9 933	±0
1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	133 349	±0
1:7 Ersättningar för viltskador m.m.	67 778	±0
1:8 Statens jordbruksverk	740 665	±0
1:9 Bekämpning av växtskadegörare	15 000	±0
1:10 Gårdsstöd m.m.	5 637 032	±0
1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	149 000	±0
1:12 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	27 200	±0
1:13 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	109 000	±0
1:14 Livsmedelsverket	327 670	±0
1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	204 160	±0
1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	46 913	±0
1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 068 306	±0
1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 468 013	±0
1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	92 330	±0
1:20 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	24 116	±0
1:21 Åtgärder på fjällägenheter	1 529	±0

1:22	Främjande av rennäringen m.m.	125 915	10 000
1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	2 160 339	±0
1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	738 664	±0
1:25	Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien	1 177	±0
1:26	Nedsättning av slakteriavgifter	81 837	±0
1:27	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	21 000	5 000
1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	53 000	±0
1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	115 000	±0
1:30	Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023-2027	2 000 000	±0
1:31	Finansiering från EU-budgeten till den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare 2023-2027	1 538 900	±0
Summa		19 373 352	130 000

Avvikelse gentemot regeringen för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel			
1:1 Skogsstyrelsen	50	50	50
1:2 Insatser för skogsbruket	50	50	50
1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet	15	±0	±0
1:22 Främjande av rennäringen m.m.	10	10	10
1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	5	±0	±0
Summa	130	110	110

Utgiftsområde 24

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Verket för innovationssystem	281 929	±0
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 439 755	±0
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	834 268	±0
1:4 Tillväxtverket	490 399	-30 000
1:5 Näringslivsutveckling	357 442	±0
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	69 351	±0
1:7 Turismfrämjande	104 613	15 000
1:8 Sveriges geologiska undersökning	304 249	±0
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 923	±0
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	14 000	±0
1:11 Bolagsverket	68 140	±0
1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327	±0
1:13 Konkurrensverket	175 846	±0
1:14 Konkurrensforskning	10 804	±0
1:15 Upprustning och drift av Göta kanal	39 910	±0
1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	27 850	±0
1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag	363 000	±0
1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer	16 860	±0
1:19 Finansiering av rättegångskostnader	18 000	±0
1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472	±0
1:21 Patent- och registreringsverket	339 080	±0
1:22 Stöd vid korttidsarbete	365 000	±0
1:23 Brexitjusteringsreserven	750 000	±0

1:24	Elstöd	2 400 000	±0
2:1	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	26 298	±0
2:2	Kommerskollegium	94 265	±0
2:3	Exportfrämjande verksamhet	313 367	15 000
2:4	Investeringsfrämjande	67 772	±0
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	20 517	±0
2:6	Bidrag till standardiseringen	31 336	±0
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	100 000	±0
Summa		11 407 773	±0

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 24 Näringsliv

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen			
	2023	2024	2025	
Utgiftsområde 24 Näringsliv				
1:4	Tillväxtverket	-30	-30	-30
1:7	Turismfrämjande	15	15	15
2:3	Exportfrämjande verksamhet	15	15	15
Summa		±0	±0	±0

Utgiftsområde 25

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	151 878 432	6 000 000
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	5 358 777	±0
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7 150	±0
1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	1 000	±0
1:5 Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner	300 000	±0
Summa	157 545 359	6 000 000

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner			
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	6 000	6 000	6 000
Summa	6 000	6 000	6 000

Utgiftsområde 26
Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Räntor på statsskulden	13 000 000	±0
1:2 Oförutsedda utgifter	10 000	±0
1:3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter	145 200	±0
Summa	13 155 200	±0

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.			
Summa	±0	±0	±0

Utgiftsområde 27
Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	45 869 852	±0
Summa	45 869 852	±0

Avvikelser gentemot regeringen för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2023	2024	2025
Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen			
Summa	±0	±0	±0

Magdalena Andersson (S)

Lena Hallengren (S)

Teresa Carvalho (S)

Jennie Nilsson (S)

Matilda Ernkrans (S)

Ida Karkiainen (S)

Lawen Redar (S)

Anna-Caren Säterberg (S)

Gunilla Svantorp (S)

Morgan Johansson (S)

Mattias Jonsson (S)

Mikael Damberg (S)

Johan Löfstrand (S)

Peter Hultqvist (S)

Ardalan Shekarabi (S)

Fredrik Olovsson (S)

Niklas Karlsson (S)

Anders Ygeman (S)

Fredrik Lundh Sammel (S)

Åsa Westlund (S)

Heléne Björklund (S)